

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

Децентралізація

Сергій ЧЕРНОВ: «Успіх багато в чому залежить від порозуміння між владою і громадськістю»

СТОР. 4

Герої у особах

Підполковник Тарас БУЙНА: «...Дайте нам роботу, покажіть напрям і ми все подолаємо! Здобудемо своє!»

СТОР. 6

Життя повертається

Під Слов'янськом відбудують міст, зруйнований рік тому бойовиками

СТОР. 16

№ 130 (6134) СЕРЕДА, 22 ЛИПНЯ 2015 РОКУ WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Агресор намагається дестабілізувати внутрішню ситуацію

Рада національної безпеки і оборони обговорила невідкладні заходи щодо запобігання та нейтралізації загроз державній безпеці як зовнішнього, так і внутрішнього характеру. Насамперед йшлося про запобігання терористичній та диверсійній роботі держави-агресора та її агентури, розглянуто питання «Про Проектну загрозу для ядерних установок, ядерних матеріалів, радіоактивних відходів та інших джерел іонізуючого випромінювання в Україні», а також проаналізовано стан облаштування оборонних рубежів у зоні проведення антитерористичної операції. Зокрема, РНБО запропонувала покарати керівництво Запорізької та Івано-Франківської облдержадміністрацій за неналежне облаштування оборонних споруд в зоні АТО та затвердила нову Проектну загрозу, яка враховує значні зміни безпекової ситуації внаслідок агресії Російської Федерації.

СТОР. 2

Президент розставив наголоси мирного врегулювання

Учора в Мінську перед початком роботи Тристоронньої контактної групи за участі голови ОБСЄ Івіца Дачича, який прагне «заохотити процес політичного врегулювання ситуації на сході України», в закритому режимі відбулися засідання робочих груп, **повідомила прес-служба МЗС Білорусі.** Напередодні заступник голови Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ Александр Хуг повідомив, що на самій зустрічі контактної групи має розглядатися питання про припинення вогню на Донбасі. На момент, коли верстався номер, Тристороння контактна група почала свою роботу.

Напередодні засідання в Мінську Тристоронньої контактної групи щодо мирного врегулювання ситуації на Донбасі Президент України Петро Порошенко провів нараду з її представниками від української сторони.

Глава держави доручив аргументовано роз'яснювати суть заходів, які нині вживає Київ. Зокрема, початок процесу внесення змін до Конституції щодо децентралізації. Ці конституційні зміни, а також закон про особливості місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей, **повідомляє офіційний сайт Президента.**

СТОР. 15

Красуня Настя, Тарас Петрович і... «кіношушарик»

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

На знімку: начальник клубу бригади лейтенант Анастасія Дем'янова.

Життя на фронті всяке: під обстрілами страшно, без обстрілів нудно. Якщо війна за рік не закінчилась, то вона перетворюється на якесь тягуче і нудне явище, процес, в якому кінця-краю не видно. Довелося чути від одного комбата, що це років на п'ять. На передовій, звісно, «веселіше», а на другій-третій лініях оборони йде звичайна військова служба, тільки без зручностей». Ночівля в наметах, борщ із тушонкою, варта на свіжому повітрі, під сонцем і дощем.

СТОР. 8

Більше фото тут — www.golos.com.ua

ПОДІЇ

У Радбезі ООН підтримують створення трибуналу щодо МН17, але...

Жодних рішень про проведення Радою Безпеки голосування про створення трибуналу стосовно катастрофи малайзійського «Боїнга» в Донецькій області поки що немає, однак не виключено, що це може статися 27 липня. Про це заявив у понеділок постійний представник Нової Зеландії Джерард ван Бохемен, який цього місяця головує в Радбезі. Виступаючи перед пресою після закритих консультацій РБ 20 липня, він заявив, що дискусія була «дуже позитивна» і що під час засідання пролунала «сильна підтримка» ідеї створення трибуналу. «В Росії, звісно, інші погляди щодо цього», — зазначив ван Бохемен.

СТОР. 11

ВРОЖАЙ

За хитрощі зернотрейдерів платять хлібороби

І контролювати різношерстих спритників нікому

На Полтавщині ранні зернові вже зібрано з половини засіяних площ. Через дощі жнива відстають від минулорічних майже на два тижні. На деяких ділянках зливи та шквальні вітри витолочили поля настільки, що обмолотити там зерно без втрат майже неможливо. Водночас середня врожайність (нині вона становить понад 40 центнерів із гектара) дає змогу фахівцям департаменту агропромислового розвитку ОДА очікувати на фініші збирання ранніх зернових 1,7 мільйона тонн збіжжя. Тобто на 300 тисяч тонн більше, ніж його мали минулого року.

СТОР. 14

КОРОТКО

■ Рік тому українські війська почали визволення міст північної частини Луганської області — Рубіжного, Северодонецька, Лисичанська й Попасної. У населених пунктах цими днями заплановано зустрічі громадян з тими, хто визволяв їхні землі, **інформує наш власкор Павло ВОРОНЦОВ.**

■ Понад 3700 ящиків сигарет вітчизняного та імпортного виробництва, вартість яких становить понад мільйон доларів, вилучили правоохоронці у Мукачівському районі. Нині слідство намагається встановити власників контрабандного товару і шляхи його доставки на Закарпаття, **повідомляє наш власкор Василь НИТКА.**

З 24 липня Укрзалізниця запускає додатковий швидкісний потяг Київ—Львів *(УНІАН)*

Агресор намагається дестабілізувати внутрішню ситуацію

У РАДІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

РНБО також акцентувала увагу на спробах дестабілізації суспільно-політичної ситуації всередині країни. «Маємо вжити невідкладних заходів щодо запобігання та нейтралізації загроз у сфері державної безпеки в умовах активізації зовнішнього втручання з боку агресора, з боку Росії у внутрішні справи України, реалізації нею сценаріїв, спрямованих на дестабілізацію суспільно-політичної ситуації з використанням кримінальних, етнонаціональних та соціально-економічних чинників», — сказав П. Порошенко, наголосивши, що факт збройного зіткнення в Мукачевому свідчить про необхідність кадрового оновлення усіх владних та безпекових структур. «Відповідні кадрові рішення вже були, висновки зроблені. І це лише початок», — пообіцяв він та додав: «У Геннадія Москаля повний карт-бланш і прямий зв'язок зі мною вдень і вночі».

Під час розгляду питання про виконання Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України, Президент нагадав, що Єврокомісія до кінця 2015 року має узагальнити результати виконання нашою країною критеріїв цього плану. Тож сьогодні стоїть завдання забезпечення інтегрованого управління кордонами, що включає спільне патрулювання та здійснення спільних перевірок з європейськими партнерами, обмін базами даних між правоохоронними органами та спільний доступ до них, а також доступ до баз Інтерполу.

Ще одне рішення РНБО стосується захисту національних інтересів України в авіаційній галузі. За словами глави держави, причиною сьогоднішньої ситуація на ринку авіаперевезень є неефективна державна політика в цій галузі, що негативно позначається на перспективах його інтеграції до європейського та міжнародного ринків. Крім того, від захмарних цін потерпають прості громадяни. «У світі космічний туризм скоро коштуватиме дешевше, ніж квиток на окремих внутрішніх авіарейсах в Україні», — зазначив П. Порошенко та звернув увагу, що нині в межах єврозони квиток коштує вдвічі-втричі дешевше, ніж вартість перельоту на схожі відстані в Україні.

У зв'язку з цим РНБО пропонує вжити системних заходів з обмеження монополізму на ринку авіаперевезень та послідовного впровадження режиму «відкритого неба». Зокрема, Антимонопольний комітет вже до 1 вересня цього року має розслідувати порушення законодавства про захист економічної конкуренції суб'єктами господарювання, що здійснюють діяльність на авіаційному ринку.

Сергій КОВАЛЕНКО.

ДОСЛІВНО

Президент Петро Порошенко: «Гроші скажені, ціна — неадекватна. Головна причина — монополізм, який треба подолати, та недостатнє конкурентне середовище. Тому ті рішення, які сьогодні маємо ухвалити, є частиною курсу на демонополізацію. Авіаторів це теж стосується».

З військових навчань — на захист Маріуполя

Учора Президент Петро Порошенко разом із секретарем Ради національної безпеки і оборони Олександром Турчиновим, міністром оборони Степаном Полтораком та начальником Генерального штабу ЗСУ Віктором Муженком відвідали останню фазу навчань бригади морської піхоти, що тривали на Миколаївщині протягом двох днів. Місцями проведення стали Волоська коса та військовий полігон Широкий Лан.

— Бригади морської піхоти тривалий час в Україні не було, — розповідає перший заступник командувача ВМС ЗСУ — начальник штабу ВМС Андрій Тарасов. Був батальйон морської піхоти, він виконував завдання в зоні проведення Антитерористичної операції. Для того, щоб провести злагодження бригади, він був зосереджений на полігоні, виконав завдання під час бригадного тактичного навчання.

Звертаючись до учасників навчань на полігоні Широкий Лан, П. Порошенко (який перед цим відвідав Волоську косу) зазначив, що минулий рік став роком випробувань для всіх, і морські піхотинці з честю витримали його. Верховний Головнокомандувач нагадав, що саме морські піхотинці стали «цементом» оборони Маріуполя, який ворог врешті-решт так і не відважився штурмувати. Говорячи про навчання, Президент сказав, що їх учасники продемонстрували високу боєздатність, високий бойовий дух і готовність захищати Батьківщину.

— Я дякую вам всім за героїзм, за вірність традиціям, за наполегливість та відданість у відродженні морської слави України. Переконаний, що з такими козаками, як ви, ми неодмінно здолаємо агресора. Бажаю міцного здоров'я, витримки, а головне — перемоги. Слава морській піхоті Військово-морських сил України і слава Україні! — підсумував Президент.

Після цього глава держави вручив п'ятьом морським піхотинцям нагороди — орден Богдана Хмельницького 3 ступеня та чотири ордени «За мужність» 3 ступеня.

У спілкуванні з журналістами Петро Порошенко зазначив, що один дивізіон прямо з навчань вирушить на Маріуполь, значно посиливши його оборону: «Ми наголошуємо на вірності мирному плану. Ми дотримуємося всіх зобов'язань, які Україна взяла на себе в лютому. Але якщо ворог порушить Мінські домовленості й перейде до ескалації — ви бачите, що Україна, нарешті, має, чим себе захистити».

Кирило РИЖАНОВ.
Миколаївська область.

Фото Миколи ЛАЗАРЕНКА (прес-служба Президента України).

Чернігівська міліція попередила виборчі штаби

У разі невиконання вимог, діятимуть жорстко і принципово

Представники управління Міністерства внутрішніх справ у Чернігівській області звернулися до учасників перегонів у скандальному 205-му окрузі із вимогою припинити підкуп виборців. Ідеться, зокрема, і про роздачу продовольчих наборів та укладання угод з мешканцями про грошову чи іншу винагороду. «Ми розраховуємо, що впродовж доби організатори та учасники цих "процесів" згорнуть свою діяльність», — зазначено у заяві. У разі невиконання цих вимог правоохоронці обіцяють діяти жорстко і принципово.

Окремо звертається увага на так званих «тітушок»: на територію округу вони, мовляв, просто фізично не зможуть потрапити. За рішенням міністра внутрішніх справ, для припинення протиправних акцій, міліція Чернігівщини посилена трьома сотнями бійців спецназу з Кіровограда. Для недопущення провокацій вирішується питання про взяття під охорону силами працівників МВС виборчих штабів кандидатів.

Чернігів здивував кількістю кандидатів на посаду народного депутата. У ЦВК їх зареєстрували 127. В останній момент 36 претендентів зняли свої імена з перегонів. Представники Комітету виборців України Олексій Кошель та Наталія Линник показали чернігівським журналістам метровий макет бюлетеня. Із народним волевиявленням оглядачі пов'язують чутки про псевдозамінування та погрози агітаторам, у тому числі, й від міліціонера, якого, щоправда, негайно звільнили зі служби. «Штормить» і окружну виборчу комісію — то прокуратура вилучає документи, то члени комісії подають у суд на голову, то секретар заявляє про перешкоджання в роботі з боку голови комісії. Окрім того, по квартирах ходили люди одного з кандидатів, які пропонували по 400 гривень за голос. Прокуратура зареєструвала першу заяву про такий факт підкупу. А благодійний фонд, «прив'язаний» до іншого претендента, із кількох наметів у різних районах міста роздавав продуктові пакети. Величезні черги, списки виборців, бійки — такі реалії передвиборних баталій.

Основна боротьба розгорнулася між двома кандидатами — керівником Державного управління справами Сергієм Березенком і дніпропетровським бізнесменом Геннадієм Корбаном. Піком пристрастей стало затримання Геннадієм Корбаном машини іншого кандидата — Сергія Березенка. Стихійний мітинг, який одразу зібрався поруч із автівкою, проголосував за відкриття машини, мовляв, у ній могла бути зброя, чи гроші на підкуп виборців. Протистояння тривало всю ніч за участю журналістів, народних депутатів, голови обласної ради Миколи Звєрєва, який також балотується на цих виборах. Міліція провела санкціонований обшук автомобіля. Як наслідок, виявлено та вилучено: 200 тисяч гривень, розкладені в паперові конверти по 400 в кожному, два мисливські карабіни модернізовані та дробовик 12-го калібру, три травматичні пістолети для відстрілу гумовими кулями зі спорядженими магазинами, а також три автоматні магазини з набоями (загалом 90 одиниць). Крім цього, вилучено значний об'єм розірваних аркушів паперу з надрукованим текстом. Відповідальність за гроші та зброю взяв на себе ще один кандидат — Тарас Костанчук. Він називає себе керівником штурмової групи батальйону «Донбас». Однак чи дає це право возити зброю в мирному місті?

Зрештою, міністр внутрішніх справ Арсен Аваков направив до Чернігова групу працівників міліції з інших міст, які мають завадити незаконній діяльності. «Якщо не реагує ЦВК — мусить реагувати МВС», — зазначив урядовець. Він також поставив вимогу перед С. Березенком та Г. Корбаном діяти в рамках закону.

Днями до Чернігова завітав і голова Одеської обласної держадміністрації Міхеіл Саакашвілі. Хоч він і заявив, що не агітує за жодного з кандидатів, але виступав на зустрічі з підприємцями під егідою одного з них і встиг посваритися просто на вулиці з прихильниками іншого. Роздачу продуктових пайків М. Саакашвілі назвав «африкою» 60-х років минулого століття.

Василь ЧЕПУРНИЙ.
Чернігів.

ДО РЕЧІ

На ситуацію у виборчому окрузі №205 (Чернігівська область) відреагувала Центральна виборча комісія, яка звернулася до правоохоронних органів щодо запобігання та припинення порушень законодавства України.

«Заборонені виборчим законодавством дії можуть призвести до порушення виборчих прав громадян України, а також створюють істотні ризики для проведення проміжних виборів народного депутата України в ОВО №205 відповідно до Конституції України, законів України та загальновизнаних міжнародних стандартів проведення вільних та чесних виборів», — наголосив голова ЦВК Михайло Охендовський. При цьому він зазначив, що комісія наділена єдиним засобом правового впливу на кандидата в народні депутати — оголошення попередження, однак поки що навіть для цього немає підстав, адже до ЦВК не надходило жодних рішень судів, які є обов'язковою умовою для оголошення кандидату попередження, в тому числі й за непрямий підкуп виборців. Щоправда, навіть будь-яка кількість оголошених кандидату попереджень не є підставою для прийняття рішення про скасування його реєстрації.

Водночас ЦВК звертає увагу, що відповідно до законодавства за правопорушення під час виборчого процесу встановлено як адміністративну, так і кримінальну відповідальність.

«Законодавство зобов'язує саме правоохоронні органи захищати законні інтереси держави та права громадян, запобігати правопорушенням і припиняти їх», — підкреслив голова комісії та повідомив, що ЦВК звернулася до МВС, СБУ, Генпрокуратури з вимогою вжити вичерпних заходів, спрямованих на запобігання та припинення порушень законодавства під час організації підготовки та проведення зазначених виборів, а також забезпечити правопорядок під час голосування, підрахунку голосів виборців та встановлення результатів виборів.

Вл. інф.

У світі космічний туризм скоро коштуватиме дешевше, ніж квиток на окремих внутрішніх авіарейсах в Україні

Чи є привід залишатися єврооптимістами?

ПІДСУМКИ

«Півроку роботи Верховної Ради України: чи є привід залишатися єврооптимістами?». Про це під час учорашньої дискусії в Українському кризовому медіа-центрі говорили представники дипломатичного корпусу, урядовці, народні депутати та громадські активісти.

Голова представництва ЄС в Україні Ян Томбінський наголосив, що український парламент нині перебуває в центрі уваги Європи, і європейська спільнота дуже зацікавлена, щоб відбувся процес змін до Конституції. «Це базовий документ, в якому необхідно записати, які повноваження в усіх гілок влади і яким чином перенести повноваження з центру на локальний рівень», — зауважив представник ЄС. На його думку, Верховна Рада має посилити свою контрольну функцію за здійсненням реформ.

Я. Томбінський також повідомив, що сьогодні ЄС розпочне виплату чергового траншу фінансової допомоги Україні. «Однак головне, — наголосив він, — мати впевненість, що реформи — це не декларація, а невідворотність».

Надзвичайний Повноважний Посол Нідерландів в Україні Кейс Клômпенхаувер зазначив: «Якщо хочете змінити систему, треба змінити правила гри». Пан посол передав «комплімент» Верховній Раді, що вона так серйозно налаштована на реформи та зміну правил гри. Водночас дипломат відзначив, що в Україні ще багато песимізму в бізнес-спільноті у зв'язку з відсутністю чітких правил гри, складна ситуація у фінансовій системі. Також К. Кломпенхаувер підкреслив, що після зміни правил гри необхідно змінити всі інституції влади, а це складна робота. Серед позитивів на шляху реформ дипломат назвав створення Антикорупційного бюро. А головним завданням для уряду, на його погляд, має стати зростання довіри інвесторів.

Заступник посла Великобританії в Україні Мартін Дей підтримав думку, що зміни у процесі реформ потребують значного часу. До того ж він наголосив: важливо, щоб усі владні інститути — Президент, Верховна Рада, Кабінет Міністрів, представники громадянського суспільства — мали чітке бачення реформ і змін. Адже, на його думку, багато людей ще не відчувають тих змін у законах, які вже прийнято.

Народні депутати України, котрі брали участь у дискусії, переконані, що, незважаючи на складну політичну та економічну ситуацію в державі приводи залишатися єврооптимістами таки є.

Зокрема, **голова підкомітету з питань євроатлантичного співробітництва та євроінтеграції Комітету Верховної Ради у закордонних справах Світлана Заліщук** висловила думку, що після ратифікації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС фактично повністю змінилася вся парадигма відносин з Євросоюзом. Усі члени ЄС, окрім чотирьох країн, уже ратифікували угоду чи вийшли на фінішний етап. За її словами, є розуміння з боку європейських країн ситуації в нашій державі і готовність допомагати. Однак лідерство має бути за Україною: якщо вона покаже світові результати реформ, отримає більше допомоги.

Секретар та голова підкомітету Комітету Верховної Ради з питань європейської інтеграції Олена Сотник відзначила, що під час сесії (січень—липень 2015 року) комітет розглянув 1600 законопроектів. Однак, на її погляд, намітилася досить тривожна тенденція: із розглянутих законопроектів 21 був визнаний таким, що не відповідає європейському законодавству. Однак більшість із цих законопроектів, зрештою, таки було ухвалено. На думку О. Сотник, роль Комітету з питань євроінтеграції має посилитися і він повинен отримати своєрідне право вето щодо законів, які не відповідають європейським критеріям. Вона також переконана, що в уряді необхідно мати віце-прем'єра з євроінтеграції та спеціальний державний орган, який відстежував би виконання всіма міністерствами Угоди про асоціацію.

Член Комітету Верховної Ради з питань економічної політики Вікторія Пташник наголосила, що дуже важливо доводити ідею та суть усіх євроінтеграційних законопроектів до людей. «Якщо не буде професійного обговорення і розуміння, можна вбити кожну гарну ідею», — сказала вона. Одним із кроків на шляху імплементації Угоди про асоціацію має стати ухвалення законів, спрямованих на відкриту і прозору роботу Антимонопольного комітету, всі рішення якого мають ухвалюватися публічно.

У представників виконавчої влади також вдосталь оптимізму щодо піврічної роботи Верховної Ради на шляху євроінтеграції. **Заступник міністра аграрної політики та продовольства України з питань європейської інтеграції Владислава Рутицька** зауважила, що нині триває активна фаза гармонізації вітчизняного законодавства з європейським, зокрема щодо якості і безпеки продуктів. А **заступник міністра інфраструктури з питань європейської інтеграції Оксана Рейтер** поінформувала про основні реформи транспортної галузі та поштового зв'язку, спрямовані на створення конкурентних та рівних умов доступу до ринків, лібералізацію міжнародних перевезень. Вона також повідомила, що в Україні не буде здійснюватися перехід на європейську «вузькоколійку», оскільки в різних європейських країнах, що вже входять до ЄС, також різні залізничні колії. Однак власникам авто доведеться проходити нові техогляди: нових авто раз на 5 років, старих — раз на 2—3 роки.

Під час заходу організатори презентували оновлену «дорожню карту євроінтеграційних реформ» громадської ініціативи «Сильніші разом!». Це своєрідний дороговказ для Верховної Ради з переліком ключових євроінтеграційних законів, прийняття яких є важливим для імплементації Угоди про асоціацію та зони вільної торгівлі. Дорожня карта охоплює реформи у чотирьох сферах: митниці, безпечності харчових продуктів, енергетиці та антимонопольному законодавстві.

Анна ШЕВЧЕНКО.

СПІВЧУТТЯ

Голова Верховної Ради України Володимир Гройсман направив телеграму співчуття Голові Великих Національних Зборів Туреччини пану Ісмету Йилмазу.

«З почуттям глибокого суму українські парламентарії дізналися про терористичний акт, що стався в місті Суруч у провінції Шанлиурфа та призвів до численних людських жертв і значної кількості постраждалих», — йдеться у телеграмі.

Від імені народних депутатів України та від себе особисто Володимир Гройсман передав слова підтримки рідним і близьким загиблих та побажання скорішого одужання постраждалим у результаті цієї трагедії.

Інформаційне управління апарату Верховної Ради України.

САМОВРЯДУВАННЯ

Чиновників скорочують

Штат Полтавської облдержадміністрації зменшують майже на 20 відсотків. Після завершення відповідних процедур безпосередньо в апараті ОДА зі 113 працівників залишаться 93, а в структурних підрозділах замість 702 посадовців і чиновників буде 567. За словами керівника апарату ОДА Миколи Білоконя, не обійдеться без реформування департаментів, управлінь, відділів, відбудеться відкритий конкурс на заміщення вакантних посад керівників провідних підрозділів. Уже оголошено про конкурсний відбір майбутніх начальників департаментів інформаційної діяльності та економічного розвитку. З урахуванням нових вимог і завдань з'являтимуться вакансії й на «нижчі» посади, але «закривати» їх непросто — на «стартову» зарплату в розмірі 1218 гривень потенційні чиновники не поспішають.

Василь НЕЙЖМАК.
Полтава.

Механізм стримувань і противаг на місцевому рівні сприятиме зміцненню законності й правопорядку в державі

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ

На порядку денному країни — докорінна зміна системи влади.

Наріжним каменем реформ є децентралізація. Верховна Рада направила на висновок до Конституційного Суду зміни до Основного Закону в частині децентралізації влади. «Голос України» запросив до розмови директора Науково-дослідного інституту державного будівництва та місцевого самоврядування Національної академії правових наук України, доктора юридичних наук, професора Світлану СЕРЬОГІНУ *(на знімку).*

— Світлано Григорівно, ви входите до Конституційної комісії. Наскільки колегіально і відкрито тривала робота?

— Колегіальність і відкритість роботи Конституційної комісії забезпечують передусім самим складом та порядком її функціонування. Максимально широке представництво українського політикуму, інституцій громадянського суспільства, академічної спільноти і міжнародних організацій заздалегідь унеможливлює кулуарність і втаємниченість роботи Конституційної комісії. До процесу розробки рішень як самої комісії, так і кожної з трьох її робочих груп, до вироблення концептуальних підходів щодо внесення змін до чинної Конституції України долучаються кращі вітчизняні фахівці, експерти в галузі державного будівництва і місцевого самоврядування, провідні конституціоналісти і політологи, а остаточні рішення приймаються лише після широкого, вільного і фахового обговорення можливих альтернатив за участю всіх членів комісії. Цілком зрозуміло, що напрацювання тексту змін, формулювання певних статей — все те, що називається «чорновою роботою» над законопроектом, — об'єктивно не може відбуватися перед об'єктивами телекамер і подаватися на розгляд широкого загалу. І річ не в тім, що зробити з підготовки змін до Основного Закону щось на кшталт «реаліті-шоу» — важливо, щоб широкі кола громадськості були поінформовані, навколо яких ключових проблем відбувається обговорення та які рішення приймаються, яким чином вони позначаться на долі країни та майбутньому кожного громадянина. Скажу лише, що під час підготовки текстів на засіданнях робочих груп точаться гострі дискусії, але в підсумку нам вдається досягти певного консенсусу, і підсумковий текст від цього, впевнена, тільки виграє. До того ж завдяки друкованим та електронним засобам масової інформації, в тому числі й вашому виданню, Конституційній комісії вдається забезпечити належну поінформованість як українських громадян, так і широкої зарубіжної аудиторії про свою роботу. Завдяки суворому дотриманню принципів колегіальності й відкритості Конституційній комісії вже вдалося розробити такий текст пропонованих змін до розділів IX (територіальний устрій України) та XI (місцеве самоврядування) чинної Конституції, який не тільки влаштував переважну більшість її членів (що яскраво продемонстрували майже одностайне голосування на пленарному засіданні комісії 25 червня), а й був позитивно сприйнятий Венеційською комісією Ради Європи і має добрі шанси бути прийнятим у парламенті.

— Які основні позиції у зміні вертикалі влади? Що зміниться у ролі самоврядних громад унаслідок децентралізації?

— Вертикаль влади зазнає суттєвих змін, передусім унаслідок ліквідації обласних і районних державних адміністрацій. Обласні та районні ради отримають власні виконавчі органи і більше не потребуватимуть допомоги держави у виконанні своїх рішень. На зміну місцевим державним адміністраціям прийдуть префекти, але із зовсім іншим статусом: з виконавчо-розпорядчих функцій їхня діяльність буде переорієнтована на координаційні та контрольно-наглядові. Що стосується територіальних підрозділів центральних органів виконавчої влади, то вони зберігаються, але їхні повноваження зазнають змін: частина їхніх повноважень згідно з принципом субсидіарності перейде за законом до виконавчих органів місцевого самоврядування. Проте це вже буде наступний крок у процесі децентралізації влади в Україні, і він потребуватиме внесення цілої низки змін до поточного законодавства. Координуватиме, спрямовуватиме й організовуватиме діяльність територіальних органів центральних органів виконавчої влади, а також здійснюватиме нагляд за додержанням ними Конституції і законів України префект. Це теж передбачено проектом щодо внесення змін до Конституції України, поданим на розгляд парламенту.

— Світова практика підтверджує, що, крім наділення повноваженнями, йде і посилення відповідальності та контролю. Яким тут буде механізм і, зокрема, роль префекта?

— Метою запропонованих змін щодо територіальної організації влади в Україні є відхід від централізованої моделі управління, забезпечення спроможності місцевого самоврядування та побудова ефективної системи організації влади на всіх рівнях адміністративно-територіального устрою, враховуючи принципи субсидіарності, повсюдності та фінансової самодостатності місцевого самоврядування. Проте процеси децентралізації не повинні призводити до послаблення центральної влади в таких питаннях, як оборона, зовнішня політика, національна безпека, верховенство права, дотримання прав і свобод людини. Саме тому для нагляду за додержанням Конституції і законів України органами місцевого самоврядування пропонується запровадити інститут префектів. Проектом передбачено, що префекта призначає на посаду та звільняє з посади за поданням Кабінету Міністрів України Президент України як глава держави і гарант Конституції. У разі прийняття органами місцевого самоврядування актів, які не відповідають Конституції чи законам України, префект матиме право зупинити дію актів з одночасним зверненням до суду. Вирішуватиме такі справи адміністративний суд. У такий спосіб певною мірою відбудеться перехід до префекта тієї функції, що дотепер здійснюється прокуратурою. Інша річ, що контроль з боку префекта за діяльністю місцевого самоврядування не буде і не може бути тотальним і всеохоплюючим, не може переростати в державний диктат. За наявності сумнівів у законності дій префекта відповідний орган місцевого самоврядування матиме змогу звернутися до того-таки суду. Такий механізм, на нашу думку, цілком узгоджується з принципами верховенства права і правової держави й стане важливим елементом загального механізму стримувань і противаг на місцевому рівні, сприятиме зміцненню законності й правопорядку в державі, утримуватиме органи місцевого самоврядування від невиважених чи популістських дій чи рішень.

— Очевидно, адміністративно-територіальна реформа передбачає вибори до місцевих органів влади на нових засадах. Якими вони мають бути і чи є потреба виокремлювати вибори на сході країни?

— Загальні засади проведення виборів чітко закріплені у частині першій статті 71 чинної Конституції України: «Вибори до органів державної влади та органів місцевого самоврядування є вільними і відбуваються на основі загального, рівного і прямого виборчого права шляхом таємного голосування». Ці засади цілком відповідають міжнародним стандартам і жодного перегляду не потребують. Змінюватися може лише виборча система і виборчий процес, і то тільки в межах тих засад, що визначені Конституцією. Вибір виборчої системи — це питання політичного вибору і повністю перебуває у компетенції парламенту. Верховна Рада України 14 липня прийняла новий виборчий закон, за яким відбудуться місцеві вибори восени поточного року, і цим законом визнала за доцільне провести їх за новою виборчою системою, точніше — за новими виборчими системами, оскільки вони різняться залежно від виду виборів. Щодо необхідності виокремлення виборів на сході України, то наскільки мені відомо, цим законом не передбачено проведення місцевих виборів в окремих районах Донецької та Луганської областей, тобто Верховна Рада України своє рішення з цього питання вже прийняла.

Певною мірою відбудеться перехід до префекта тієї функції, що дотепер здійснюється прокуратурою

ГОЛОС УКРАЇНИ № 130 (6134)
СЕРЕДА, 22 ЛИПНЯ 2015

Про перші підсумки та найближчі завдання

З наближенням чергових місцевих виборів, які мають відбутися наприкінці жовтня, дедалі більшої актуальності набуває тема децентралізації та реформи місцевого самоврядування. Адже логіка підказує: формування нової представницької влади на місцях, тобто обрання місцевих рад, сільських, селищних та міських голів, мають відбуватися на новій основі, закладеній реформою.

Умовно точкою відліку реформи можна поставити схвалення урядом Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в квітні минулого року. І за рік, що минув, констатуємо певні зрушення в напрямку децентралізації. Причому такі, яких українська держава не знала за всі роки незалежності.

Перш за все треба відзначити внесення змін до Бюджетного та Податкового кодексів, прийнятих «під реформу», якими закладено реальні механізми децентралізації. У результаті в місцевих бюджетах збільшено об'єм фінансових ресурсів на 34 млрд. грн., або на 14,7% проти минулого року.

Якщо взяти за конкретний приклад Харківщину, то за перші п'ять місяців 2015 р. місцеві бюджети отримали 2,5 млрд. грн. доходів, без урахування трансфертів із державного бюджету. Порівняно з минулим роком надходження збільшилися на 1,5 млрд. грн.

Не менш важливим є Закон «Про добровільне об'єднання територіальних громад». Одна з головних проблем, що завжди ускладнювала регіональний розвиток, — дрібні громади з малою кількістю населення. Через це вони дуже обмежені в можливостях вирішувати питання розвитку територій і не здатні забезпечити комфортні умови для проживання.

Нині в Україні 12 тисяч територіальних громад, але понад половина з них — із населенням до трьох тисяч осіб. Майже в п'яти тисячах громад мешкає менше тисячі осіб і ще в понад тисячі — менше 500. У таких громадах немає можливості створити власні виконавчі органи, як це передбачає законодавство, бюджетні установи або комунальні підприємства.

Повертаючись до прикладу Харківщини, де нараховується майже півтисячі громад, після завершення процесу об'єднання їх буде 60—80.

Об'єднання громад дозволить створити самодостатні муніципалітети базового рівня — надійну основу для майбутньої європейської системи місцевого самоврядування, а, враховуючи можливості, які відкривають нові редакції Бюджетного та Податкового кодексів та ухвалення Закону «Про засади державної регіональної політики», перейти до середньострокового планування розвитку територій.

Але говорити про завершення певного етапу реформи можна буде лише після прийняття змін до Конституції та проведення місцевих виборів на новій правовій основі. Було б цілком доцільним саме в Основному Законі гарантувати місцевому самоврядуванню увесь обсяг повноважень, які забезпечать комплексний та сталий розвиток громад відповідно до вимог Європейської хартії місцевого самоврядування. У тому числі, за рахунок повноважень, на даний час закріплених за державними адміністраціями, оскільки органи місцевого самоврядування субрегіонального та регіонального рівнів матимуть власні виконавчі органи. Саме Конституція повинна захистити місцеве самоврядування від наслідків кардинальних змін у вітчизняній політиці.

Так само й новий закон про місцеві вибори має унеможливити політичні спекуляції навколо виборчого процесу. До чергових місцевих виборів у жовтні 2015 року залишилося не так багато часу, щоби зволікати з прийняттям цих важливих законопроектів. Оскільки суб'єктам виборчого процесу, перш за все кандидатам та виборчим комісіям, потрібен час, аби вивчити нові норми й пристосуватися до нових умов.

Після проведення місцевих виборів, напевне, треба буде подивитися, як працює новостворена система, виявити можливі недоліки, проаналізувати, які повноваження з отриманих громади здатні виконувати без проблем, а які, можливо, варто передати на вищі регіональні та субрегіональні рівні місцевого самоврядування. Проте й на це в нас дуже обмежений запас часу, всю реформу треба завершити за одну каденцію Верховної Ради.

Водночас варто зазначити: ефективність реформи прямо залежить від консолідації зусиль усіх рівнів і гілок влади з громадянським суспільством, місцевими елітами та міжнародними організаціями. Ця реформа — випробування на зрілість для нашого суспільства. Її успіх покаже, наскільки ми виросли в політичному сенсі, наскільки Україна готова рухатися вперед, у європейське майбутнє.

Сергій ЧЕРНОВ,
президент Української асоціації районних та обласних рад, голова Харківської обласної ради.

Фото надано прес-службою Харківської облради.

ЦИТАТА

Голова Харківської обласної ради Сергій Чернов (на знімку): ***«Успіх такої складної, всеохоплюючої реформи, як децентралізація, багато в чому залежить від порозуміння між владою і громадськістю. Від того, яку позицію щодо реформи обійматиме влада на місцях і як впливатиме на громадську думку».***

І «швидка допомога» громади об'єднує

Де сервіс, там і центр

У селах Херсонщини киплять пристрасті. Їх мешканці не можуть визначається, яким же населеним пунктам, зрештою, у рамках децентралізації бути центрами об'єднання громад і з ким «союзи» укладати. Та поки одні репетують на зборах та критикують новації без розбору, інші лідери громад уже почали створювати для людей додаткові зручності — із селом, де життя комфортніше, є медичний, освітній та культурний сервіс, і об'єднатися непогано.

Скажімо, у Гаврилівці Чаплинського району сільські підприємці спільно організували ремонт будівлі колишнього ФАПу, аби створити тут пункт базування швидкої медичної допомоги. Адже найближча станція служби «103» тільки в райцентрі, майже за три десятки кілометрів. Доки бригада медиків таку відстань подолає, пацієнт і з життям попрощатися може. А тут вона розташується фактично під боком, та й до сусідніх сіл дістанеться за лічені хвилини. А вони ж від райцентру ще далі — яке на п'ять кілометрів, а яке — й на дванадцять! Тож місце для бази є, тепер шукають транспорт (сільрада запланувала в бюджеті 330 тисяч гривень на його купівлю) і медперсонал. А в перспективному плані об'єднання Гаврилівка стала центром для ще чотирьох сіл — Першокостянтинівки, Павлівки, Строганівки, Іванівки.

— Звісно, наявність пункту базування швидкої допомоги — суттєвий аргумент на користь визнання нашого села центром об'єднання громад. Та він не єдиний. Саме в Гаврилівці з населенням у півтори тисячі чоловік ми зберегли і комунальне підприємство, працівники якого часом допомагають сусіднім населеним пунктам у ліквідації аварій, і загальноосвітню школу з дитсадком, та ще й філію музичної школи продовжуємо утримувати. Вся соціальна інфраструктура, вкупі з медичним сервісом, і є тими перевагами, на які звернули увагу сусіди, — наполягає сільський голова Гаврилівки Сергій Кліщевський.

Головний лікар Херсонського обласного територіального центру екстреної медичної допомоги Віктор Бовкун.

Плани є — бракує коштів

Та, на жаль, подібні приклади ініціативності органів місцевого самоврядування у нас досі радше виняток, ніж правило. Децентралізація їм поки «не болить», хоча мала б.

— План розвитку служби невідкладної допомоги, розроблений за участі влади регіону, передбачає створення тридцяти подібних пунктів базування до 2020 року. Це довго, й цілком зрозуміло бажання мешканців надто віддалених від райцентрів сіл, аби такі осередки відкривалися у них якнайшвидше. Але кошти на це облрада спроможна виділити тільки по частинах. Ідеальним варіантом було б, якби місцеві громади взяли на себе бодай частину витрат на облаштування базових пунктів, як це роблять зараз у Гаврилівці.

Та навіть у часи децентралізації виявляти ініціативу поспішають далеко не всі. Приміром, із Цюрупинського району Херсонщини досі не надійшло жодного звернення з цього приводу, хоча станція швидкої допомоги тут єдина — у самому райцентрі, — зазначив головний лікар Херсонського обласного територіального центру екстреної медичної допомоги Віктор Бовкун.

Ініціатива згори теж доречна

Складається враження, що децентралізація медичного сервісу, яка на Херсонщині ініційована згори, відбувається все-таки швидше, ніж процес об'єднання громад. Так, зараз в області весь санітарний транспорт служби «103» обладнують трекерами для супутникової навігації, які дозволяють спостерігати за його пересуванням у режимі реального часу, на електронній мапі. Цю мапу разом із відповідним сервером встановлять у централізованій оперативній диспетчерській, звідки можна буде передавати терміново виклики до пацієнтів на ту машину, яка в даний час опинилася найближче до його помешкання, незалежно від адміністративного підпорядкування базової підстанції. Треба — і з сусіднього району прибуде.

Так на створення тієї диспетчерської в обласній скарбничці 9,5 мільйона гривень відшукали — уже й тендер для підрядників оголосили, а під кінець поточного року збираються її в експлуатацію приймати.

Отакі гримаси децентралізації по-херсонськи: для когось часу обмаль, а хтось уже в цейтноті.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсон.

Фото автора.

ФАКТ

Облаштування базового пункту швидкої медичної допомоги в селі з урахуванням витрат на придбання нового мікроавтобуса «УАЗ», річного фонду зарплат водія, змінних фельдшерів та санітарів (всього дванадцять працівників), комунальних послуг обійдеться у 1,3 мільйона гривень.

Децентралізація медичного сервісу відбувається все-таки швидше, ніж процес об'єднання громад

Людина має сама вирішувати, до якої медичної установи звертатися

Реформування медичної галузі спричинило масштабні дискусії в суспільстві. Пристрасті розгорілися до такого рівня, що міністр охорони здоров'я Олександр Квіташвілі подав у відставку.

Своє бачення проблеми представляють народні депутати Ірина Сисоєнко та Костянтин Яриніч.

Ірина СИСОЄНКО — член депутатської фракції політичної партії «Об'єднання «Самопоміч», заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я

«Щодо сутності та необхідності розгляду Верховною Радою України поданого Кабінетом Міністрів України пакета законопроектів стосовно вдосконалення законодавства з питань охорони здоров'я»

Суть внесеного Кабінетом Міністрів України пакета законопроектів стосовно вдосконалення законодавства з питань охорони здоров'я полягає в тому, що його прийняття надасть можливість медичним установам перейти на нові організаційно-правові форми функціонування. Тоді як сьогодні майже всі медичні установи є бюджетними. Відповідно, їх фінансування здійснюється за рахунок бюджету: або державного, або місцевого.

При зміні організаційно-правової форми медичні установи отримають можливість залучати кошти не тільки з бюджету, а й від юридичних та фізичних осіб. Як результат, ми отримаємо кращу якість медичного обслуговування та надання допомоги громадянам. У медичних закладах з'являться додаткові ресурси та, відповідно, можливість для закупівлі новітнього медичного обладнання, для підвищення заробітної плати лікарям, що є вкрай важливим у сьогоднішніх умовах. Уся країна, всі медичні працівники чекають насамперед, щоб нарешті в нашій державі почалися зміни у збільшенні фінансування заробітних плат, як це є в усьому світі.

Необхідно відзначити й те важливе нововведення, згідно з яким додаткові фінансові надходження отримуватимуть лише ті медичні установи, куди звертатимуться пацієнти і саме від яких залежатимуть обсяги фінансування цих медичних установ. Тобто принцип, за якого кошти йдуть за пацієнтом, передбачений у розробленому Міністерством охорони здоров'я пакеті законопроектів стосовно вдосконалення законодавства з питань охорони здоров'я. Фактично мова йде про зміну системи фінансування відповідно до успішно зарекомендованого міжнародного досвіду організації системи охорони здоров'я.

Людина сама вирішуватиме, куди їй звертатися, до якої медичної установи, до якого лікаря, а держава перераховуватиме кошти за надання цій людині медичної допомоги. Тобто фінансування йтиме тій медичній установі і конкретному лікарю, до яких звернувся пацієнт. Відповідно лікар одержить свою заробітну плату залежно від кількості пацієнтів, яким він допоміг.

І найважливіше, на чому я хотіла б окремо акцентувати увагу, це те, що дуже сьогодні турбує найбільш соціально вразливу категорію українців. Ідеться про мінімальний пакет медичних послуг, який гарантовано безплатно надаватиметься за рахунок коштів державного бюджету. Тобто громадянам, які мають низький рівень доходу та відповідно не мають можливості оплатити вартість свого лікування, держава забезпечить його. Це принциповий момент, без якого реформа охорони здоров'я не може бути імплементована.

Хочу наголосити на тому, що ці питання є принципово важливими, вони справді повинні стати тим першим кроком, який називається реформою галузі охорони здоров'я. Тому дуже важливо, щоб розгляд цього пакета законопроектів надзвичайно швидко розпочався у стінах Верховної Ради. На жаль, сьогодні вже останній тиждень другої сесії Верховної Ради, а цей пакет законопроектів навіть не вийшов до першого читання.

Виключно за умови, якщо народні депутати почнуть саме тепер розглядати ці законопроекти, ми зможемо вийти на певний результат на осінь. Ми не маємо права допустити, щоб це відбулося пізніше.

Костянтин ЯРИНІЧ — член депутатської фракції партії «Блок Петра Порошенка», член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я

«Причини відсутності розгляду Комітетом Верховної Ради України з питань охорони здоров'я пакета законопроектів щодо вдосконалення законодавства з питань охорони здоров'я»

Ці законопроекти довго чекала вся країна. Багато людей звинувачували міністра охорони здоров'я і Кабінет Міністрів у бездіяльності. Однак, ураховуючи те, що медична галузь є найбільш відповідальною та однією з найскладніших для реформування, цю затримку із внесенням до Верховної Ради законопроектів можна зрозуміти.

Ми повинні також розуміти, що перед внесенням зазначеного пакета законопроектів до парламенту, профільне міністерство повинно було провести низку консультацій із міжнародними та громадськими організаціями, які всебічно вивчали, давали свої висновки та зауваження щодо реформи, підготовленої міністром разом зі своєю командою. На це пішло шість місяців. Багато це чи мало — важко сказати. На моє переконання, головне, щоб це була якісна реформа. А будь-яка якісна реформа повинна бути чітко продуманою та прогнозованою.

Водночас ситуація з медициною не пов'язана лише із самою медициною. Потрібно враховувати й економічну ситуацію, і, звичайно, політичну. Особливий акцент треба зробити також на складнощах впровадження механізму медичного страхування.

Проте стартові законопроекти, які дають можливість рухатися медицині вперед, з'явилися і повинні бути найближчим часом проголосовані парламентом. Але перед цим вони повинні пройти розгляд у профільному комітеті та в Головному науково-експертному управлінні Верховної Ради, де надаються висновки на ці законопроекти.

Слід зауважити, що не тільки Комітет з питань охорони здоров'я є головним комітетом щодо зазначених законопроектів, це також Комітет з питань бюджету та Комітет з питань податкової та митної політики, що підтверджує комплексність проблеми, яку покликаний вирішити розроблений Міністерством охорони здоров'я пакет законопроектів.

Хочу звернути увагу, що і бюджетний, і податковий комітети, добре розуміючи важливість, пріоритетність і необхідність внесених Кабінетом Міністрів законопроектів, тільки-но стало можливо, розглянули їх, запропонувавши свої правки та загалом бачення цього процесу.

Що ж зробив Комітет з питань охорони здоров'я? На першому засіданні ці законопроекти взагалі не потрапили на розгляд, хоча міністр спеціально прийшов, щоб їх презентувати. Я глибоко переконаний: якби були політична воля і бажання керівництва комітету винести ці законопроекти на розгляд, ми, безперечно, їх розглянули б. Це повинно було стати нашим пріоритетним завданням.

Замість цього на комітеті з питань охорони здоров'я розглядали законопроекти, які загалом не розв'язують проблему, на відміну від законопроектів, розроблених міністерством, що націлені на комплексне реформування галузі. Незважаючи на це, на першому засіданні комітету ці законопроекти взагалі не розглядалися, а міністру навіть не надали слова.

На другому засіданні комітету почався справжній цирк, по-іншому це назвати не можна. І люди, які насправді повинні бути зацікавлені в проведенні реформи, показали себе зовсім з протилежного боку. Друге засідання закінчилось тим, що члени комітету також не змогли розглянути ці законопроекти, хоча для цього було дві години. Певними провокаторами, в тому числі з Комітету з питань охорони здоров'я, було зроблено все для того, щоб ці законопроекти не були розглянуті. Це було їхнє завдання, якому міністр уже дав свою оцінку в засобах масової інформації.

Таке дійство я розцінюю виключно як спровокований і спеціально розіграний сценарій, в якому кожен грав свою роль. На жаль, у цьому сценарії брали участь і члени коаліції.

Або це боротьба за посаду, або ж боротьба проти реформ в Україні. Особисто я розглядаю це як боротьбу проти реформи. Адже на сьогоднішній день ми знаємо, що після того, як міністр Квіташвілі подав заяву про звільнення, пристрасті одразу згасли. Однак ці пристрасті не згасли з приводу реформування медицини, і ми добре бачимо, що реформуванню медицини активно протистоять і не дають впровадитись. І це робить аж ніяк не міністерство. Фактично Міністерство зробило спробу і вперлося в стіни Комітету з питань охорони здоров'я. Зокрема, ми бачимо позицію Ольги Богомолець, яка без будь-яких проблем могла б організувати засідання комітету так, щоб законопроекти було розглянуто першочергово.

На засіданні комітету мною не раз було повторено: якщо ми не розглянемо законопроект, якщо не дамо свого бачення, то в такому разі він не потрапить під купол парламенту або це істотно ускладнить його потрапляння. Якби в четвер ці законопроекти розглянули в комітеті, то в п'ятницю вони могли б бути винесені на розгляд Верховної Ради і процес, безперечно, зрушив би з місця.

У кінцевому підсумку вийшло так, що Комітет з питань охорони здоров'я затягнув цей процес до осені, і цілком зрозуміло, що до цього часу ніяких реформ проходити вже не буде і навіть не буде обговорення, тому що за наявності певних зауважень і недоліків народні обранці змогли б виправити їх між першим і другим читаннями. В іншому разі ми втрачаємо дуже багато часу.

Більше того, за словами пана Мусія, начебто з'явився альтернативний законопроект, який не дає можливості розглядати цей на засіданні комітету. Проте його так чомусь досі ніхто і не бачив. Я впевнений, що це навмисно видумані речі, влаштовані виключно з однією метою: затягнути процес, не дати можливості нині щось зробити, змусити медиків так само йти з «простягнутою рукою», так само «латати дірки», а не реформувати галузь загалом.

Отже, сьогодні маємо таку ситуацію: ми відтермінували реформу охорони здоров'я на осінь, ми не маємо нині можливості рухатися далі, ми у відпустці, після якої починається виборчий процес. Тобто фактично ми втратили не менш як 4—5 місяців, і знову зацікавлені сторони будуть звинувачувати у цьому МОЗ, що абсолютно не відповідає дійсності.

Мене не дивує позиція деяких членів Радикальної партії, які працюють з певними підготовленими та заангажованими громадськими організаціями, мене не дивує позиція деяких інших членів комітету, мене дивує блокування цього процесу всередині фракції партії «БПП», членами якої є колишній міністр охорони здоров'я і пані Ольга Богомолець. Це було зроблено під егідою того, що начебто порушується Регламент. А насправді, я вважаю, що це було штучне затягування процесу. Міністру навіть не дали можливості висловитися з приводу законопроектів, що ще раз підкреслює заангажованість цього процесу і підготовку зриву проходження цих законопроектів у Верховній Раді.

Саме тому, щоб врятувати ситуацію, я запитував у членів комітету, хто з них за те, щоб продовжити засідання і розглянути цей пакет законопроектів. З'ясувалося, що достатньої кількості голосів немає, після чого мною було ініційовано питання щодо проведення засідання о 8-й годині ранку наступного дня. Та в депутатів також не було такого бажання і можливості.

На моє переконання, це є проявом відсутності бажання в депутатів імплементувати реформу охорони здоров'я, з чим я нізащо не погоджуся й на таких прикладах демонструватиму суспільству, як насправді важко проводити реформу і хто блокує цей процес.

Залишаю за собою право офіційно звернутися до керівництва фракції, парламенту та країни для того, щоб ми нормалізували ситуацію в Комітеті охорони здоров'я, яка абсолютно заполітизована керівництвом комітету. У протилежному разі ми ніколи не розв'яжемо проблеми в країні, пов'язані з охороною здоров'я.

ЗВЕРНЕННЯ

Професійна спілка робітників морського транспорту України

Первинна профспілкова організація Херсонського морського торгового порту

Президенту України Порошенку П.О.

Копія: Прем'єр-Міністру України Яценюку А.П.
Голові Служби безпеки України Грицаку В.С.
Генеральному прокурору України Шокіну В.М.
Міністру інфраструктури України Пивоварському А.М.
Голові ДП «АМПУ» Амеліну А.М.

Вельмишановний Петре Олексійовичу!

Управління Служби безпеки України в Херсонській області повідомило державне підприємство «Адміністрація морських портів України» (ДП «АМПУ») про скасування начальнику Херсонської філії ДП «АМПУ» Ігнатенку Сергію Вячеславовичу допуску до державної таємниці, що призведе до відсторонення його від посади. Причиною стало ненадання ним інформації про свій виїзд до Туреччини з 04.05.2015 р. по 08.05.2015 р., чим невиконані зобов'язання щодо збереження державної таємниці, яка йому довірена.

До 13.06.2013 р. Ігнатенко С.В. мав допуск до державної таємниці як начальник державного підприємства «Херсонський морський торговий порт», але, у зв'язку з реорганізацією підприємства, він був звільнений з цієї посади та з 16.07.2013 р. призначений начальником Херсонської філії ДП «АМПУ» (адміністрації Херсонського МП). Допуск до державної таємниці не був оформлений.

Вважаємо дії керівництва СБУ в Херсонській області упередженими, направленими на дестабілізацію роботи підприємства.

Раніше по лінії СБУ вже мало місце розповсюдження неправдивих відомостей про скорочення у порту майже 700 чоловік, що жодним чином не відповідало дійсності.

Протягом останнього часу з'являється недостовірна інформація про організацію роботи порту, зводяться наклепи на начальника адміністрації Ігнатенка С.В. та директора порту Ткаченка І.В., які докладають багато зусиль для забезпечення стабільної роботи колективу.

Так, за результатами роботи адміністрації Херсонського морського порту за перше півріччя 2015 року отримано більше 45 млн. грн. прибутку. До бюджетів усіх рівнів перераховано більше 10 млн. грн. Двічі підвищувалася заробітна плата, усього на 10 %, виплачувалися премії.

На наш погляд, СБУ не повинна приймати рішення, які можуть дестабілізувати обстановку в порту та у місті, зважаючи на те, що порт залишився одним з небагатьох працюючих підприємств у Херсоні.

З метою збереження стабільної роботи підприємства, нормального морально-психологічного клімату просимо Вас, шановний Петре Олексійовичу, зважено та об'єктивно поставитися до оцінки діяльності Херсонського морського порту, підтримати портовиків у теперішні скрутні часи та не допустити відсторонення від посади начальника адміністрації Херсонського морського порту Ігнатенка Сергія Вячеславовича, досвідченого керівника та грамотного фахівця.

З повагою, за дорученням колективу голова профкому порту В.В. ТЕРНАВСЬКИЙ.

Лікар одержить свою заробітну плату залежно від кількості пацієнтів, яким він допоміг

У центрі підготовки офіцерів запасу, що діє при Тернопільському національному економічному університеті, склали присягу майже сто студентів. Лейтенантам ще належить закінчити п'ятий курс, а опісля вони готові служити у Збройних Силах, *передає наш власкор Людмила Наконечна*

Знаний полтавський журналіст і поет Михайло Любивий презентував нову поетичну збірку «Навала». У ній ідеться про агресію Росії проти України і про її жахливі наслідки. 100 примірників книжки автор передав волонтерам, які доправили її бійцям на фронт, *повідомляє наш власкор Василь Неїжмак*

Підполковник Тарас БУЙНА: «...Дайте нам роботу, покажіть напрям і ми все подолаємо! Здобудемо своє!»

ГЕРОЇ У ОСОБАХ

Наприкінці травня указом Президента України військовий із Львівщини, підполковник Тарас Буйна** (на знімку) **за особисту мужність і високий професіоналізм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі був нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня.

Військова кар'єра підполковника Тараса Буйни розпочалася із строкової служби, 1997 року. «Службу я проходив у Криму, — розповідає офіцер, — був молодшим сержантом, командиром відділення. За рекомендацією командира взводу зібрав документи і продовжив свій шлях вже у Львові, закінчив військовий інститут, згодом служив у 80-му окремому аеромобільному полку, працював заступником начальника навчального курсу в Академії Сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, опісля і до сьогодні — у Військовій службі правопорядку у Збройних Силах України».

— Чому ви обрали професію військового?

— Тут на мене вплинув батько. Привив любов до України, історії нашої держави... Він походив із Львівщини, дев'ять років відсидів у Мордовії, був політичним в'язнем, репресований, так звана «54 стаття». Він чимало розповідав про ті часи, можливо, якось генетично передалася ненависть до того режиму, усього «совкового». Також саме батько мене назвав Тарасом, на честь Тараса Шевченка. Середній брат — Степан, як Степан Бандера. Молодшого назвали на честь діда Василя, який був кулеметником в УПА. Крім мене, на захист Батьківщини нині став і двоюрідний брат. Він також військовий.

— Чим для вас стало нагородження орденом Богдана Хмельницького?

— Передусім нагорода — це певне визнання, отже, я справдив надії і командирів, і вищого керівництва держави щодо виконання поставлених завдань у зоні АТО. Яких? На жаль, розповісти не можу, специфіка роботи така — не «світитися» (усміхається. — **Авт.**). Нашим завданням на фронті було не стільки тримати лінію, як спрямовувати сили на виявлення та знешкодження ворожих диверсійних груп. Загалом війська спеціального призначення — це, насамперед, специфічні завдання, ми повинні постійно перебувати у готовності й пошуках. У зоні АТО був тричі: із гарячого серпня 2014 року по жовтень того ж року, згодом із листопада до січня 2015-го, і, з травня по червень, перебували на Луганщині — Щастя, Муратове, Станиця Луганська, Золоте.

— Які завдання ставите перед собою тут, на мирній території?

— Займаємося бойовою підготовкою. У нас ідуть ротації, раніше було по два, а тепер — по три місяці, спочатку — на сході в АТО, потім — у пункті постійної дислокації. Часто в АТО виникають такі ситуації, про які не прочитаєш у книжках із підготовки. Тому ми робимо висновки, після ротації відпрацьовуємо певні моменти на навчаннях, у безпеці, щоб із здобутого досвіду «витягнути» все необхідне. Спеціальний відділ комплектувався у надзвичайних умовах, швидкими темпами. У моєму підрозділі усе чітко сформовано: я іду й дивлюся вперед, знаючи, що побратим стоїть за мною. Це усе — неймовірна праця, розуміння й довіра один до одного. Хочу наголосити, що наші війська спеціального призначення професійні, базуються на вірі в товариша. Також слід віддати належне керівництву за визначення напрямів роботи в зоні АТО й особовому складу, який щодень займається самовдосконаленням, ніколи не байдикує. Як результат — у нашому підрозділі немає втрат. Я — оптиміст і вірю в краще. Усі живі та здорові, у моєму підрозділі ніхто нічого не боїться. Старші передають знання і досвід молодшим бійцям, вони своєю чергою заряджаються запалом й азартом. Із такими людьми приємно служити, головне оптимізм — дайте нам роботу, покажіть напрям і ми все подолаємо! Здобудемо своє!

— До збройної агресії Росії щодо України ви брали участь в інших операціях чи місіях?

— Так, 2005 року я перебував у миротворчому контингенті в Іраку. Звісно, після навчання ця ситуація була новою, адже на практиці усе геть по-іншому. Там був справжній бій. Коли писав рапорт на ім'я начальника Західного територіального управління Військової служби правопорядку, я міг запропонувати свій досвід у реальному бою, тому й пішов у АТО. Відомо, що раніше вітчизняні військові навчання проходили, здебільшого, на карті, для галочки... Звісно, були й міжнародні навчання високого рівня, однак у них брала участь незначна кількість військових. Тепер усе змінилося — і солдати, і командири стали більш грамотними, ми здобули досвід, який можемо застосувати сьогодні.

— Перебуваючи у зоні АТО, чи відчували ви підтримку від людей із тамтешніх теренів?

— Ми спілкувалися із місцевими... Я вважаю, більшість тих, хто мешкає там, підтримує Україну. Хоч люди свого часу, можливо, мали проросійські погляди, але відчувши на собі наслідки «русского мира», що прийшов разом із ворогами, змінили свою думку. Це особливо стосується тих, хто має свою справу, чимось активно займається. Старше покоління дивилося на українських військових дещо насторожено, хоч вітало нас. Видалося, для них головне, щоб був спокій та їжа, а хто при владі чи на контролі — байдуже. Донбас — специфічний регіон, усі його біди тягнуться із історичного минулого. Знищення населення почалося із більшовицько-української війни, потім українців добили Голодомором 1932—1933 рр. «Визволені» території заселили різними людьми із сусідньої країни, і це не завжди була інтелігенція. Землю роздавали. А коли 1991 року настала незалежність України, то держава не приділяла уваги цьому депресивному регіону. Не хочу сказати, не дай Боже, що там погані люди. Ні! Вони перебували під іншим впливом, ніж, наприклад, люди із Західної України. На заході відчувалися відлуння Європи, на Донбасі — Росії. Усі 24 роки незалежності ми жили кожен сам собою, незалежність та самостійність держави не були остаточно здобуті та оцінені. Після розвалу Союзу все сталося легко, наче подаровано, не був сформований національний, державний інтерес, який консолідував би суспільство. Тепер історія повторюється, знову виборюємо незалежність, і я вірю, що ми трошки піднатужимося і виженемо всіх недоброзичливців із України!

— Свого часу ви перебували по службі у Криму. Як ставитеся до окупації цієї української території?

— На моє переконання, щодо Криму є два пункти. По-перше, після Другої світової війни кордони між державами у Європі були визначені. І так повинно залишатися, зважаючи на всі законні обставини. Якщо копати історію, то можна дійти до меж Київської Русі, наступницею якої є Україна, і сказати східному сусіду, мовляв, брате молодший, посувайся, там і отам — наша територія. По-друге, корінним населенням Криму є кримські татари, а вони хочуть жити на своїй землі, і важливо — у складі України. Нині у Криму повторюються сталінські часи, корінних жителів виживають та знищують різними методами — від примітивних арештів до більш складних політично-економічних заходів. Крим — це Україна, а ті люди, що ходили на псевдореферендуми, ще зрозуміють, у яку купу... чогось недоброго вілізли, і з ностальгією згадуватимуть Крим без «зелених чоловічків» та «русского мира». Звичайно, серед росіян є чимало порядних людей, зрештою, їм вистачає сміливості вийти у Москві із синьо-жовтими прапорами на мітинг і показати свою позицію. Все добре, що є в Росії, просто непомітне на фоні тої нечисті, яка заполонила цю країну.

Ми із побратимами спілкуємося на різні теми і нещодавно в розмові дійшли висновку, що є така тема в Росії — «визволяти». Росія звикла постійно когось «асвабаждать» — колись це була Чечня, наприклад. Усі чеченці в сучасній російській літературі та кінематографі — злочинці. Тепер цю пропагандистську діяльність розгортають в Україні, тепер ми ті «бандити», та що там... уже понад триста років такої російсько-української «дружби», а результат? Смерть і руйнування. Але я переконаний, що ми переможемо і зупинимо це.

— Як родина підтримує вас у такий складний час?

— Уся родина дуже підтримує! Коли у квітні був мій день народження, я ще перебував у зоні АТО. Дві донечки, із допомогою дружини Лілі, зняли відео, намалювали малюнки і надіслали мені. Було надзвичайно зворушливо і приємно! Я живу для своєї сім'ї та дітей. Старша доня, Аня, пишається тим, що її тато — військовий, у школі та садочку сьогодні актуальне патріотичне виховання, вчителі зробили стенд, де є фото батьків-військових із дітьми, проводять тематичні уроки і бесіди. Це дуже необхідно нині, адже образ військового, на щастя, змінився. Якщо раніше армія асоціювалася із засмальцьованою формою та відповідними анекдотами, то тепер бути військовим — це честь і повага, довіра. Хотів би взагалі, щоб люди стали трошки уважнішими, більше вірили один одному, допомагали, саме так — у підтримці та взаємодопомозі — ми зможемо вигнати усю нечисть із нашої землі та побудувати нову Україну, вільну та незалежну!

Христина ГОРОБЕЦЬ.
Львів.

Фото надано автором.

Хто і чому може мобілізувати ваш транспорт

ЮРИДИЧНА КОНСУЛЬТАЦІЯ

7 липня 2015 року набрала чинності редакція Положення про військово-транспортний обов'язок, яким визначається порядок безоплатного залучення транспортних засобів підприємств, установ і організацій для потреб армії. Насамперед в зону АТО необхідні вантажівки, автобуси, будівельна та інша спецтехніка.

Мобілізація триває

Дія вказаного Положення поширюється на юридичних осіб незалежно від форми власності, а також громадян — власників транспортних засобів. Проте останнім хвилюватися не варто, оскільки вилучення авто у пересічних українців буде можливе лише за умов введення воєнного стану. Деякі юристи зауважують, що це положення суперечить Конституції України. Так, статтею 41 Основного Закону передбачено, що примусове відчуження об'єктів права приватної власності може бути застосоване лише як виняток з мотивів суспільної необхідності, на підставі і в порядку, встановлених законом, та за умови попереднього і повного відшкодування їх вартості. Примусове відчуження таких об'єктів з наступним повним відшкодуванням їх вартості допускається лише в умовах воєнного чи надзвичайного стану. На сьогодні приватну власність можуть мати не лише громадяни, а й юридичні особи. Погодьтеся, тонка грань між відчуженням власності та примусовим вилученням із великою вірогідністю втрати та низькою імовірністю компенсації, у випадку знищення.

Візьмуть лише покористуватися

Військові комісаріати ведуть не лише облік військовозобов'язаних, а й облік транспортних засобів і техніки. Інформацію про реєстрацію (перереєстрацію), зміну реєстраційних даних та зняття з обліку транспортних засобів і техніки органи Державтоінспекції подають до військових комісаріатів на запит останніх.

Окрім цього, керівники підприємств, установ та організацій зобов'язані надавати військовим комісаріатам відомості про наявність транспортних засобів і техніки, їх технічний стан, а також про громадян, які працюють на підприємствах, в установах та організаціях на таких транспортних засобах і техніці.

Військові комісаріати відсилають до місцевих держадміністрацій подання, на основі яких готується наряд, що доводиться до відома керівників підприємств, установ, організацій.

Водночас зазначене положення не містить вказівки, з якого моменту транспортні засоби можна вважати такими, що призначені для передачі військовим формуванням. Хоча сьогодні судова практика визначає, що у керівника юридичної особи виникає обов'язок передати транспорт з моменту прийняття рішення місцевою державною адміністрацією про затвердження переліку таких транспортних засобів.

Під час вилучення транспортних засобів оформляється відповідний акт, в якому зазначається залишкова вартість транспортного засобу чи техніки. Швидше за все, у разі знищення такого автомобіля юридичній особі повертатимуться кошти, що не перевищують балансову вартість, зазначену в акті. Хоча перед вилученням транспортного засобу за рахунок і з ініціативи юридичної особи може проводитися його незалежна оцінка.

Хто повертатиме?

Повернення взятих транспортних засобів і техніки здійснюється військовими частинами протягом 30 календарних днів з дати оголошення демобілізації через військові комісаріати, які здійснили таке залучення. Керівники юридичних осіб, транспорт та техніка яких була позичена, повинні будуть звертатися до військового комісаріату із заявою про їх повернення.

Компенсація за шкоду

Цілком можливо, що техніка, залучена в зону проведення бойових дій, може бути пошкоджена. А на відшкодування збитків, завданих таким транспортним засобам, мають право юридичні особи комунальної і приватної форми власності. Про авто фізичних осіб та державних підприємств не йдеться. Транспорт державних підприємств списуватиметься з балансу без грошового відшкодування.

Цікавий момент стосується періоду повернення такої компенсації, яка здійснюватиметься за рахунок коштів державного бюджету протягом п'яти років після оголошення демобілізації та повернення транспортних засобів і техніки підприємствам, установам та організаціям. Якщо ж підприємство, транспорт та техніка якого вилучені, і отримає певні кошти за завдану шкоду, то втрачену вигоду підприємства повертати ніхто не буде.

Страхування транспорту марне, адже жодна страхова компанія не покриє збитки, завдані в зоні АТО, тому що бойові дії можуть розцінюватись як форс-мажорні.

Відповідальність за відмову в наданні транспорту

У травні минулого року були збільшені розміри штрафів за порушення законодавства про мобілізаційну підготовку і мобілізацію. Тепер громадяни змушені сплатити за відмову виконати військово-транспортний обов'язок від десяти до тридцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 170 до 510 гривень), а посадові особи — від тридцяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 510 — 1700 гривень).

Отже, керівник юридичної особи, при настанні ситуації, коли держава вимагає від нього виконати військово-транспортний обов'язок, має прийняти рішення, оцінюючи ситуацію комплексно. З одного боку, немає законних підстав для відмови у задоволенні вимог військкомату, а з другого — відповідальність за невиконання таких вимог є значно меншою, ніж можливі втрати, враховуючи ризик пошкодження чи навіть повного знищення транспортних засобів в умовах військових дій...

Проте завжди має залишатися місце для патріотизму, готовності пожертвувати майном та прибутками заради блага держави.

Наталя ТИТАРЕНКО,
юрист.

«Найуразливіша категорія переселенців — люди працездатного віку»

ЕПІЦЕНТР ПРОБЛЕМИ

Рік тому сьогоднішні волонтери проекту «SOS-Краматорськ» самі були переселенцями з Донецька, Горлівки, Сніжного, яких війна, що вибухнула на Донбасі, позбавила звичної роботи, вигнала з обжитих квартир, змусила починати життя заново. І сенс цього нового життя вони знайшли у тому, щоб допомагати таким само, як вони, тільки менш захищеним. Спочатку збиралися на розвантаженні гуманітарної допомоги з хур. Потім дізнавалися в місцевих відділах соцзахисту про те, що необхідно найнужденнішим — пенсіонерам, інвалідам, сім'ям з дітьми, — і почали організовувати для них допомогу, забезпечувати доставку додому пакетів із продуктами, одягу, предметів першої потреби.

Прискорили черги за довідками

«В організації «SOS-Краматорськ» приблизно тридцять волонтерів, — розповідає координатор проекту Олександр Ворошков (**на знімку**). — Ще майже 20 добровольців приходять у міру потреби — наприклад, при надходженні великих обсягів гуманітарних вантажів. Це також волонтери-психологи, яких у нас п'ятеро, й вони працюють з людьми, які зазнали душевних травм, опинилися у стресовому стані».

Вивезення в евакуацію, вивезення з окупованих територій, початкова підтримка — усе це напрями роботи добровільних помічників. «Ми консультуємо людей, роз'яснюємо їм, як можна виїхати, де і який є транспорт, які документи необхідні. Словом, допомагаємо людям зробити найперший крок після їхнього повернення «з війни», — каже співрозмовник.

Особливим напрямом роботи краматорських волонтерів стала допомога державним органам у реєстрації переселенців з окупованих територій. Кожен з них потребував оформлення спеціальної довідки, що дає право на одержання пенсії, різних соціальних виплат, допомоги на компенсацію витрат з винаймання житла. У день кількість відвідувачів, котрі звернулися за такими документами, сягала декількох сотень. І учасники проекту «SOS-Краматорськ» насправді дуже допомогли організувати видачу довідок, провести постановку на облік, прискоривши процедуру видачі документів у рази.

Нагадаємо, на ранньому етапі евакуації громадян з окупованого Донбасу держава розробила чіткий механізм надання адресної допомоги всім категоріям переселенців, зокрема працездатним. Згідно з Постановою Кабміну України № 505 від 01.10.2014 р. «Про надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, у тому числі на оплату житлово-комунальних послуг», розмір такої допомоги для переселенців працездатного віку становить 442 гривні. При цьому, відповідно до пункту 7 постанови, якщо люди працездатного віку, крім низки пільгових категорій, після приїзду з окупованої території нікуди не працевлаштувалися, навіть за сприяння центрів зайнятості, або вони вважаються працівниками підприємств, які не зареєструвалися на території, підконтрольній Україні (у порядку, передбаченому ПКМУ № 595 від 07.11.2015), то їм виплачувалася допомога у розмірі 442 грн. не більш як 2 місяці. Наступні 2 місяці непрацевлаштованому переселенцеві виплачується половина цієї суми, а потім виплата припиняється повністю. Як бачимо, після закінчення півроку частина внутрішньо переміщених осіб, котрі так і не знайшли собі роботу, право на одержання адресної допомоги втратила безповоротно. І ось тут і виникає найбільше й найскладніше питання — адаптації переселенців до нового життя і їхньої повноцінної зайнятості.

Старт для самостійних

«Мене часто запитують представники міжнародних, донорських організацій: яка найуразливіша категорія переселенців, кому необхідно найбільше допомагати? Це чоловіки й жінки працездатного віку, які не одержують державну допомогу, не потрапляють у жоден список від міжнародних організацій і які ніколи не отримують ніяку «гуманітарку». Але при цьому вони втратили своє житло, у них немає роботи, і їм потрібно годувати дітей», — каже Олександр.

За логікою держчиновників, усе начебто правильно: якщо ти доросла людина — іди і працюй. Але роботи-то нема! Та й цільових галузевих програм, які б стимулювали в регіоні створення робочих місць, теж, за великим рахунком, нема.

«Ми почали з того, що допомагали шукати роботу кожному окремо. Але як добре не шукай — якщо роботи нема, це складно. Тому тут я бачу два основні шляхи. Перший — дати переселенцям можливість реалізувати себе в рамках міжнародних програм трудової міграції. Нині низка благодійних фондів і міжнародних організацій надає міні-гранти на певні стартапи, на початок власної справи», — пояснює лідер волонтерського центру.

«Деякі з наших переселенців уже написали бізнес-плани на одержання грантів, що передбачають, наприклад, створення міні-теплиць або отримання комп'ютера для того, щоб стати дизайнером. Є в нас підопічні, які займаються різними технологіями хенд-мейд. Є таке слово «самозайнятість» (я його, щоправда, не дуже люблю), коли людина прагне для себе щось заробляти як приватний підприємець, і таким людям ми намагаємося допомогти: запрошуємо на спеціальні семінари», — продовжує Олександр.

Приїжджає багато гірників. А в Краматорську шахт нема...

Статистика свідчить і про протилежне: не більше 10 відсотків людей можуть стати підприємцями й готові взяти відповідальність за своє життя, за свій бізнес. Тому для інших, яких більшість, повинна бути передбачена конкретна програма з перекваліфікації.

«Ми знаємо, що з окупованих територій приїжджає багато шахтарів. Але в тому і річ, що в Краматорську шахт немає. Отже, людям потрібно здобувати нову спеціальність. Причому це не має забирати багато часу», — зазначає співрозмовник.

Окрема частина проекту охоплює тих, хто хотів би працювати у вже створеній структурі. «Є в нас у Краматорську компанія «ІТ-технології» і є курси за фахом «тестувальник програмного забезпечення» (нині їх відвідують 12 осіб). Потрібний проект і дуже своєчасний. Чому? Річ у тім, що в Україні сьогодні 50 тисяч вакансій IT-фахівців. Їхню підготовку треба проводити якнайшвидше, але в держави ресурсів мало. У нашої ж місцевої компанії є свої ресурси — з приміщення, викладацьких кадрів, комп'ютерного оснащення», — каже Олександр Ворошков.

Такий досвід сьогодні вкрай необхідний: по-перше, підготовка тестувальників не забирає багато часу, а по-друге, ці люди стовідсотково знайдуть собі роботу. Працювати ж можна й у віддаленому режимі. У якій-небудь іншій сфері робочі місця так швидко не створиш. А от IT-сфера дає змогу залучити і сформовані інженерні кадри, які поширені на Донбасі, і молодь.

Владислав ЛЕОШКО.

Краматорськ
Донецької області.

Фото автора.

ЦИФРА

У Краматорську проживає 43 тисячі переселенців. З них половина (приблизно 20 тисяч) — так звані туристи, тобто люди, які зареєструвалися, але більшу частину часу мешкають на окупованій території. З тих, хто проживає в місті постійно, приблизно 10 тисяч — представники пільгових категорій або ті, хто реально шукає роботу.

МИ РАЗОМ!

Захищав державу — отримай землю

Військовослужбовцям-закарпатцям, які проходять або проходили військову службу в зоні проведення АТО, із червня минулого року надано 1062 дозволи на відведення земельних ділянок загальною площею 267,98 гектара. А 248 учасників АТО та членів сімей загиблих військовослужбовців уже отримали земельні ділянки загальною площею 58,49 гектара.

Також за ініціативою облуправління Держгеокадастру розроблено «Атлас» дібраних учасникам АТО земельних ділянок площею майже 1060 гектарів для подальшого надання військовослужбовцям Збройних Сил України, які нині захищають державу.

Уже вручено 2400 опитувальних листів особисто кожному учасникові АТО або членам їхніх сімей. Мета — своєчасно поінформувати військовослужбовців про те, що влада опікується виділенням для них землі.

Василь НИТКА.

Закарпатська область.

Згуртовані болем

Машинно-тракторна бригада Гайсинської філії ПрАТ «Зернопродукт МХТ» села Краснопілка впродовж двох тижнів капітально відремонтувала два автомобілі ЗІЛ-131 та два УАЗи-469 для потреб бійців у зоні АТО. Ініціював і організував цю справу директор філії Микола Дрозденко. Місяць тому він з підлеглими вже «поставив на ноги» й відправив захисникам чотири автомобілі.

Усі необхідні запчастини та інструменти «Зернопродукт МХТ» придбав власним коштом. Ремонтували авто найкращі майстри на чолі з головним інженером Віктором Діхтярем і бригадиром тракторної бригади Анатолієм Мартинюком. Добре потрудилися водій автокрану Григорій Бабій, коваль Валентин Бабенко, газоелектрозварники Сергій Гончарук і Микола Осліковський, токар Юрій Кораль, слюсарі Богдан Качур, Юрій Мойсеєв, фрезерувальник Володимир Ходінов разом із командиром підрозділу евакуації техніки із зони АТО молодшим сержантом Віталієм Андрійченком та чотирма його бойовими побратимами.

Коли усією громадою проводжали бійців на відремонтованій техніці, влаштували їм концерт, вручили пам'ятні дарунки, продовольчі набори, забезпечили необхідними запчастинами для бронетранспортерів. Прощаючись, бажали перемоги та швидкого повернення у рідні домівки живими. За народною традицією вручили коровай і Державний прапор України з підписами та благословенням жителів краснопільської громади.

Юрій КОВЧ.

Краснопілка
Гайсинського району
Вінницької області.

На знімку (зліва направо): слюсар тракторної бригади Юрій Мойсеєв; бригадир тракторної бригади Анатолій Мартинюк; краснопільський сільський голова Алюма Лабутіна; молодший сержант, учасник АТО Віталій Андрійченко; слюсар тракторної бригади Богдан Качур.

Фото автора.

Чотири сценарії для окупованих територій

Як бути з тимчасово непідконтрольними територіями Донецької й Луганської областей в умовах так званого перемир'я? Про це останнім часом говорять чимало експертів. Формально ці райони залишаються частиною України, але в реальності відділені блокпостами, системою перепусток та лінією розмежування. Що далі? Експерти Фонду «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва спільно з деякими іншими аналітичними центрами напрацювали низку сценаріїв, які презентували під час публічних дебатів.

На думку експертів, є чотири альтернативи співіснування України з окупованими територіями: повна ізоляція; часткова ізоляція з «послабленнями» для жителів регіону; часткова ізоляція з «гнучкою» політикою для громадян і можливістю підтримувати економічні та торговельні зв'язки; «м'яка» реінтеграція окупованих територій Донбасу, що передбачає налагодження політичної та економічної взаємодії з сепаратистськими територіями через контакти з лідерами «ДНР/ЛНР» та їхніми кураторами з Росії.

Голова правління Центру прикладних політичних досліджень «Пента» Володимир Фесенко вважає сценарій повної ізоляції нереалістичним: «Спробувати можна, і вже пробують, але це не спрацює. Навіть якщо буде офіційне рішення щодо цього. Замість повної ізоляції буде «сіра» і «чорна» контрабанда». За словами політолога, чистих сценаріїв не може бути. «Ми коливатимемося залежно від ситуації — між частковою ізоляцією і гнучкою ізоляцією. Посилиться військові дії — буде більш жорсткий контроль, зменшаться — буде контроль, але слабший».

Координатор проекту «Сильні громади Донеччини» Валентин Краснопьоров висловився за ізоляцію окупованих територій, але з дотриманням двох умов. «По-перше, Україна створює максимальні умови для людей, які хочуть звідти повернутися. Якщо людина розуміє, що не може там жити, то вона приїжджає на контрольовану українською владою територію, а влада створює умови, щоб вона могла тут жити. Це людяно. По-друге, Україна ставить конкретні умови — ви не маєте їжі внаслідок ізоляції? Пропускайте український гуманітарний конвой із українською символікою. Вони ж не хочуть його приймати, вони всі впевнені, що їх годує Ахметов. А Україна повністю стерлася в гуманітарному питанні».

Водночас, наголосив під час публічних дебатів експерт благодійного фонду «Майдан закордонних справ» Юрій Смілянський, повної ізоляції все одно не вийде, бо треба буде створити «вузли обміну» вздовж всієї лінії розмежування, в яких «вибудовуватиметься комунікація» з жителями непідконтрольних територій. Тому надалі можливе поступове відкриття і збільшення ресурсного, сировинного та товарних потоків на окуповані території. Відтак, на думку економічного експерта, можлива реалізація сценарію від ізоляції до реінтеграції. Юрій Смілянський повторив тезу про те, що українська влада не дає чітких сигналів Заходу: «Як можуть поєднуватися звернення з проханнями та вимогами про посилення санкцій проти Російської Федерації і продовження ведення економічних відносин з країною-агресором і окупованими територіями?»

Правозахисники зазначають, що жоден із чотирьох варіантів розвитку подій не є ідеальним. «Немає гарного сценарію й з точки зору реалізації прав людини, — сказала правозахисниця «Центру Громадянських Свобод» Марія Томак. — Починаючи від сценарію повної ізоляції, коли йдеться про те, що ми взагалі не можемо ніяким чином допомогти нашим громадянам, які перебувають на окупованих територіях, і завершуючи четвертим сценарієм, який, як ми вже бачимо, є більш реалістичним». Попри теоретичні переваги цього сценарію для прав людини, насправді він дуже небезпечний, бо в такому разі йдеться про повзучу окупацію, яка фактично заморожує конфлікт, вважає правозахисниця. Найкраща ж «агітація» за Україну, на думку експертів, — економічний розвиток визволених територій.

Ліна КУЩ.

Красуня Настя, Тарас Петрович і... «кіношушарик»

НОТАТКИ З ПЕРЕДОВОЇ

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

...Під вечір ми сиділи в підрозділі батальйону. Небо вилило кілька тонн води, з дерев капало, абрикоси на гілках ще зелені, а ті, що попадали, — вже не їстівні. Не дуже далеко, кілометрів за п'ять, гупали розриви снарядів ворожої тяжкої артилерії. Окупанти, незрозуміло для чого, тупо обстрілювали будинки мирних жителів Попасної із САУ. Ще гримів грім. Але смертельний гуркіт вибухів і грім з небес легко розрізняються.

Посеред двору покинутого господарями обійстя, за збитим із дощок столом, під навісом, командир роти вогневої підтримки естет «Кутузов» варив італійську каву в модерній дорогій німецькій кавомашині, яку спеціально привіз із дому. Кремезний чолов'яга «Кутузов» — досвідчений автомобіліст, термінову служив у штабі Міністерства оборони, був генеральським водієм. Півроку в дев'яносто шостому миротворив на аеродромі в Сараєво, в Боснії і Герцеговині.

Попутно командир займався разом зі своїм братом, який служить у цьому ж батальйоні, армійською паперовою бюрократією — звіти, заявки, боєприпаси, бензин, соляра...

Боєць середніх літ, спокійний газда Сашко, бурчав, що зварену ним рибну юшку знову зразу не з'їли і вона пропадає. Нізвідки у двір зайшов схвильований чорнявий хлопчина, водій Сергій, і сповістив: «До нас приїхало кіно!».

Усі присутні чоловіки раптом змінилися, ніби в них з'явилася дуже важлива справа та велика мета. Я трохи здивувався цьому раптовому перетворенню. «Лінією фронту їздить кінопересувка зі штабу бригади і нам показують кіно, от і все», — промовив «Кутузов».

Отож усі заметушилися, і Сергій із «Кутузовим» поїхали зустрічати кіно.

...У дворі зійшло сонце, вдягнене у військовий однострій. Дівчина-тростинка сіла за стіл, по-фронтовому, ніби вже сто років курить, дістала пачку цигарок і легко затягнулася.

— Вам кави?

— Яка ж львів'янка не любить кави, — посміхнувшись, відповіла лейтенант Настя. Я був приголомшений. Щем переповнив серце і захотілося плакати. Юна красуня і війна. Що тут пояснювати...

Лейтенант Анастасія Дем'янова, вік — 22 роки, в лютому 2015-го закінчила Львівську академію сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, факультет підготовки спеціалістів і забезпечення військ, спеціальність — культурологія. Нинішня посада — начальник клубу бригади. Настя розповідає, що за спеціальністю культурологія навчалися дев'ятеро дівчат. Восьмеро з дев'яти пішли начальниками клубів у війська. Двоє з восьми — в АТО. Одна з двох — Настя. 28 лютого в академії відбувся випуск, а 3 березня вона вже прибула на фронт.

Дівчина родом зі Львова, із простої сім'ї: батько — інвалід, не працює, мама — швачка. Мініатюрний лейтенант носить форму 42-го розміру, а в Збройних Силах найменший — 44-й. Отож мама вирішує проблему війська — ушиває і припасовує однострій для доці. Російська сім'я з українським корінням...

Під час розподілу могла вибрати мирне місце служби, наприклад, Дівички, неподалік від Києва. «І був єдиний розподіл на війну, і я сюди пішла, тому що хочу бути серед бійців», — каже Настя.

Зарплата в лейтенанта—начальника клуба становить 7,5 тисячі гривень. «Уже допомагаю батькам», — гордо мовить дівчина.

Перший місяць служби у клубі не було кінопроектора і звукопідсилювальної апаратури. Та, як нині заведено в армії, допомогли волонтери. Кінопересувка — це автомобіль ГАЗ-66. Є графік маршрутів клубу по батальйонах бригади. Кожного дня обов'язково їдуть на фронт до бійців. Водій автомобіля, мобілізований солдат Тарас Петрович Коломієць, 41 рік, з Луки-Мелешківської Вінницької області. Термінову служив у 1991—1993 роках у Харкові в інженерних військах, водив пожежну машину. Називає Настю, як і годиться, товариш лейтенант.

Начальник клубу бригади лейтенант Анастасія Дем'янова і Тарас Коломієць — водій клубного «шушарика».

«Для мене вона, як донька, оберігаю і допомагаю. Приїздимо в батальйони, і солдати дивуються, що ця дівчинка — мій командир. Смілива дівка, не боїться нічого. У нас є такі мужики в п'ятдесят років, що вночі бояться вийти за поріг до вітру», — розповідає Тарас Коломієць.

Ось так самі, озброєні двома автоматами, вдвох у «шушарику», як зветься ГАЗ-66 солдатською мовою, і мандрують полями, зеленою вздовж лінії фронту двоє культурологів — мале й старе, офіцер і солдат. Адже Тарас Петрович теж причетний до культури, везе найважливіше з мистецтв у солдатські маси.

Начальник клубу каже, що її мрія — бути психологом, працювати з дітьми, наприклад, у військовому ліцеї. Нині здобуває досвід спілкування, знайомиться кожного дня з новими людьми, їй цікава жива робота, а не паперова метушня у штабі. Настя — амбітна людина, і віриться, що вона доб'ється того, що задумала.

А історія військової кар'єри лейтенанта Дем'янової розпочалась після закінчення середньої школи. Мама сказала, що донька повинна сама пробиватися в житті, і після 18 років вже не буде матеріально допомагати.

Отже, після випускного Настя подала документи у три виші — Львівську політехніку на англійську філологію, університет імені Франка — н0а хореографію та Академію сухопутних військ — на культурологію. І у всіх трьох закладах набрала необхідні бали. В той день, коли потрібно було йти складати творчий конкурс з танцю на хореографа, також був і професійний відбір в академії. Абітурієнтка вибрала дорогу в академію. Це були професійні і психологічні тести, фізична підготовка. А після двох годин іспитів раптом зі звукових колонок почали гриміти вибухи та музика бою. Перевіряли на стійкість до стресу, дивилися на реакцію майбутніх офіцерів. Дівчина достойно пройшла випробування і стала курсантом. «Хоча я впевнена, що в університеті гарно станцювала б і склала іспит на хореографа, бо з дитинства займаюся художньою гімнастикою», — каже Настя.

— Перший раз бачила батькові сльози під час вступу до військової академії, коли складала присягу на вірність Україні. Він сподівався, що його донька все-таки одумається і піде на англійську філологію. А вдруге — на випуску. Батько знову плакав і думав, що я виберу затишне місце служби в тилах, а не на передовій. І вибір був, могла залишитися там. Та я вибрала війну. Вважаю, що перше місце служби повинно бути тяжким. З мамою ми домовилися: телефоную їй ранком і ввечері, щоб не дуже переживали. Моя найзаповітніша мрія сьогодні — мир. Мало людей мені кажуть: «Бережи себе!». А ті, хто так бажає, — мої найближчі люди.

Одна з подруг молодого лейтенанта таки закінчила університет за спеціальністю хореографія і буде танцювати в театрі. Кілька однокласників теж здобули вищу освіту, навчалися на військових кафедрах, і, можливо, хтось із них нині на війні. Інші працюють на заправках, в кол-центрах. І всі запитують Настю, коли ж вона вже виїде звідси. В однокурсниці та близької подруги Насті Юлі Калашникової 29 серпня відбудеться весілля. Юля — це та з двох випускниць, які вибрали АТО. Нині служить у Луганській області. «Бойова дівчина, до академії закінчила Кременчуцький військовий ліцей, її батько воював в Афганістані. Звичайно, в академії ми звали її «Калашом». Поїду на весілля», — каже Настя.

Анастасія Дем'янова — дівчина молода й гарна, красуня. Навколо «сто тисяч» дорослих мужиків. Звісно, я запитав, що ж Анастасія мислить про це. «Нас у підрозділі двоє дівчат. Моїй колезі, теж молодій дівчині, яка служить у секторі пально-мастильних матеріалів, — 26 років. Старший командир одразу сказав нам, що його доньці 18 років і він вважає нас теж своїми доньками. І не дай Боже — хтось і щось! Тож ми спокійні з цього приводу. Девіз нашої академії: «Україна, честь, відвага». Вважаю, що мій командир і є втіленням цих простих і водночас високих слів».

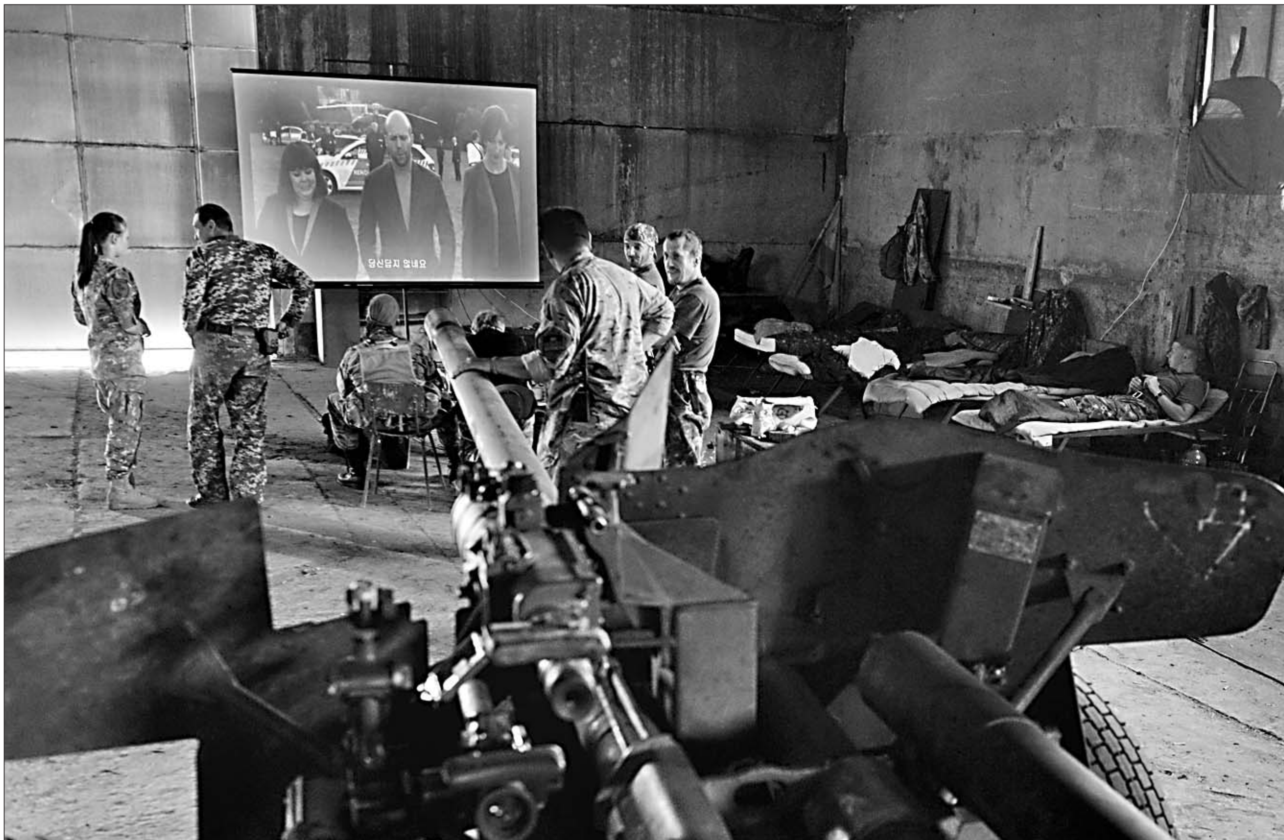
...Кіно крутили у фермерському ангарі для сільськогосподарської техніки. Поруч стояла «бабуся «Рапіра» і на розкладачках спали бійці після караулу. Щось сталося зі звуком, і Настя дуже запереживала. «На базі потрібно звернутися до комп'ютерників, щоб подивилися звукопідсилювач», — промовила вона. Фільм закінчився, начальник клубу збирала апаратуру. Тарас Петрович допомагав. Звісно, бійці знову запросили кіношників-військовиків до свого маєтку на вечерю. Коли ми повернулися у двір, там усе парилося і шкварилося, як це можна уявити на фронті. Брат «Кутузова» готував царську яєчню з овочами і тушонкою, Сашко рубав салат. «Кутузов» допомагав і водночас керував операцією. На столі з'явилися голубці, смажені кабачки, той-таки салат і яєчня, інші смаколики. Одна дівчина, 22-річна лейтенант Анастасія Дем'янова, і семеро дорослих дядьків вечеряли при заході сонця і розмовляли про одне — коли ж закінчиться ця клята війна...

Бережи себе, Насте!

Олександр КЛИМЕНКО.

Фото автора.

Більше фото тут — www. golos.com.ua

Кіно крутили у фермерському ангарі.

Якщо війна за рік не закінчилась, то вона перетворюється на якесь тягуче і нудне явище, процес, в якому кінця-краю не видно

Кіборг «стальна голова» розповів, коли закінчиться бійня

Кіборг з позивним «Танас», портрет якого завдяки фотокореспонденту Los Angeles Times облетів багато країн, розповів, коли можуть закінчитися бої на Донбасі. На чому базується прогноз бійця?

Кіборга звати Сергій. Він професійний військовий. В армії залишився після строкової служби, підписав контракт з 79-ю аеромобільною бригадою. Нині йому 30, уже побував з миротворчими місіями в Косово, Іраку, Ліберії, Кот-д'Івуарі. У другій половині жовтня 2014-го захищав старий термінал Донецького аеропорту. Отримав два поранення. Перший раз куля снайпера влучила у шолом. Пробити його наскрізь завадила кевларова «броня». Рятівний шолом німецького виробництва Сергій зберігає як реліквію. Друге поранення отримав у ногу, теж під Донецьким аеропортом.

З відважним кіборгом вінничани могли поспілкуватися на фотовиставці «Пекельний аеропорт» в галереї ІнтерШик. Сергій разом з бойовими побратимами відкривав виставку. Автором представлених робіт є відомий фотокореспондент американської газети Los Angeles Times Сергій Лойко.

Захисник Донецького аеропорту з позивним «Танас» на фоні свого портрета у Вінниці на виставці «Пекельний аеропорт» з одним з організаторів зустрічі з кіборгами вінницьким волонтером Іриною Карпенко-Мазур.

Нема мотивації ні у військових, ні у цивільних

На запитання, коли на Донбасі закінчиться війна, кіборг відповів без роздумів: «Можливо, навіть до кінця року». Така впевненість, за словами бійця, базується на аналізі подій.

— Тільки-но зникає мотивація, пожежа війни згасає, — каже Сергій. — Це підтверджує історія минулих світових воєн. Для конфлікту на Донбасі потрібна була мотивація — людей розділили на бандерівців і нещасних росіян, яких потрібно захищати, бо їх пригнічують. Поперших це спрацьовувало, тепер настало прозріння, всі розуміють, що все це локшина на вуха. Понад те, донбасівці тікають від путінських «визволителів» у лігво так званих бандерівців — у Західну Україну. І тут уже московським «солов'ям», чи соловйовим, нема чим крити.

Так само не зрослося з проектом «Новоросія». Путін розраховував на його підтримку не тільки на Донбасі. Але, чомусь, не захотіли бігти в Росію ні Одеська, ні Дніпропетровська, Миколаївська, Херсонська, Запорізька області. Зате з Москви донецьким і луганським дали чітко розуміти, що Донбасу ніхто і нічого не обіцяв. Є ще один бік медалі — цивільні. Скільки людина може жити у підвішеному стані? Пенсій нема, зарплати нема, з харчами проблеми, будинки розвалені, безкінечна стрілянина, очікування того, що прилетить до тебе «подарунок», чи ні, — це реальність, яка викликає невдоволення бойовиками. Раніше донбасівці кричали «Росія! Росія!», тепер співають іншої. Кажуть, забирайте зброю з наших дворів і самі вимітайтеся звідси.

Найманці воюють не за ідею — за гроші

— Нині так зване ополчення на Донбасі приблизно на 80 відсотків складається з російських найманців, — розповідає кіборг. — Бо ті, хто виходив за ідею, тих уже майже не залишилося. Вони мертві. Хто ще живий, у меншості. Тепер у них вся надія на найманців. Але найманці ніколи за ідею не воюють. Вони беруть до рук зброю, щоб заробити грошей. Коли ціна питання стає непорівнянна з ціною життя, відверто заявляють: «Вибачайте, я за ідею не буду голову підставляти». Знаю, що платять їм нині менше, ніж раніше. Пояснюють тим, що тепер не такі інтенсивні бої. Та ще й затримують видачу грошей. Тому і в найманців нема мотивації. На мою думку, тепер серед них менше охочих іти на смерть.

«Вас били кувалдою по голові?»

Під час виставки відвідувачі ставили кіборгу багато запитань. Після того, як він показав на знімку, куди саме влучив снайпер, хтось запитав, що відчув у ті хвилини боєць.

— Вас били коли-небудь кувалдою по голові? — перепитує Сергій. — Оце приблизно таке само відчуття. Спочатку в очах зблиснули іскри, повністю оглушило. Мене відкинуло метрів на три-чотири. У носі і роті з'явилася кров. Хлопці надали першу допомогу, підняли на ноги. Рукою дотягнувся до шолому, знайшов дірку. Подумав, що куля в голові застрягла. Знаю, що мозок ніяк не реагує на біль, бо там нема нервових закінчень. Руками обмацав голову. У ній були маленькі осколки. Внутрішня частина каски вкрита кевларом. Це мене і врятувало. Осколками поранило голову.

Сталося це 19 жовтня, приблизно о 10-й вечора. Тривав бій. Від пострілів термінал світився, як новорічна ялинка. Бійці знали, де знаходиться снайпер — на восьмому поверсі готелю, що навпроти, приблизно за 500—600 метрів.

— Я вів вогонь з невеликого вікна, — продовжує кіборг. — Поруч була металева пластина. У ній нарахував чотири дірки від «есведешного» патрона. Це я пізніше побачив. Зрозумів, що снайпер пристрілювався і всі чотири рази промазав. Бій був такий, що чув тільки свист і гуркіт. П'ятий раз постріл прийшовся у каску, влучив у місце, де лоб з правого боку. Німецька броня врятувала. Якби не кевларовий захист...

Ще п'ять днів після того боєць не покидав аеропорт. Каже, дуже боліли голова і шия. Не міг навіть на хвилину заснути. 25 жовтня прибула зміна і вони залишили аеропорт. На ротацію їхав автобусом, лежачи у проході. Каже, сидіти не міг через біль. Побратими тим часом назвали його «стальна голова». Пропонували змінити позивний. Після лікування знов повернувся до своїх. Міг ще раз зайти в аеропорт. Бо знаходився зовсім поруч. Але отримав поранення у ногу і його відправили на лікування. Тепер приписали в іншу частину. Чекає на операцію на коліні. Каже, про десантуру, мабуть, доведеться забути.

Бої починають подобатися, ти чекаєш їх, як ковток свіжого повітря

У старому терміналі Донецького аеропорту Сергій провів 11 днів, з 14 по 25 жовтня. Каже, це був екзамен, який змінив його, побратимів. Там стан душі був такий, що словами не передати.

— Ти швидко звикаєш до постійних обстрілів, — розповідає кіборг. — Розумієш, що тут нема можливості окопатися, заритися в землю, чи ще якось сховатися, нема куди відступати. Залишається одне — вистояти, перемогти ворога. З'являється дуже сильне бажання жити! Разом з тим бої починають подобатися. Такий контраст. З нетерпінням чекаєш чергового бою. Він стає такою ж потребою, як ковток свіжого повітря. Ну як це пояснити тут, у мирних умовах? Не знаю.

Сергій зізнався, що за ті одинадцять днів у терміналі їсти довелося лише п'ять разів. Не п'ять разів на день, а саме п'ять разів.

— То це ще багато, — усміхається він. — Наш боєць Артем тільки двічі їв, хоча провів у терміналі стільки ж часу, як і я. Коли йшли запеклі бої, взагалі ніхто не їв. А бій міг тривати день і ніч. Сил додавав адреналін. Сну, як такого, теж не знали. Декілька разів на добу на 15—20 хвилин закемариш десь у кутку — і все. Умови спартанські. Нам ще повезло. Ми були в жовтні, коли тільки починався холод. А хлопці, які стояли зимою, при мінус 20 і нижче, уявляєте, як їм було. Теж витерпіли.

За словами співрозмовника, аеропорт став мірилом для порівняння - десь в іншому місці було важче, як в аеропорту, чи навпаки. Як стійко і вміло вони захищали об'єкт восени, свідчить статистика втрат. За словами Сергія, наші втрачали за тиждень одного, двох, трьох бійців, а в «сепарів», бувало, доходило до двох сотень.

— Аеропорт треба було укріплювати восени, — каже співрозмовник. — Але там дуже невигідна позиція. Бойовики постійно били з кварталів житлових будинків. Як відповідати? Наші бійці розставляли гармати так, щоб снаряди не долітали до житлових кварталів. Можу одне сказати безпомилково — ті, хто стояв в аеропорту, проявили справжній героїзм. Все інше нехай аналізують ті, кому це належить робити. Схиляю голову перед кожним, хто загинув у боях за термінал. Вічна вам пам'ять, кіборги.

«Я — не Герой» — зі сльозами на очах

ПРЕЗЕНТАЦІЯ ФІЛЬМУ

У Вінниці презентували короткометражну стрічку про екіпаж 95-ї аеромобільної бригади «Я — не Герой». Глядачі у кінозалі не стримували сліз.

— Ідею відтворити картини АТО виношувала з початку бойових дій на сході, — каже автор фільму журналіст Вінницької державної телерадіокомпанії Юлія Бурнацева. — Не про війну хотілося знімати, а про тих, хто її намагається зупинити.

Під час підготовки одного з сюжетів для новин пані Юлія познайомилася з десантником 95-ї бригади Владиславом Кузнецовим, який разом зі своїми побратимами став героєм майбутньої стрічки. Хлопці часто повторювали, мовляв, які вони герої, звідси і назва фільму.

19 липня для прем'єри обрали не випадково — у цей день 2014-го під час визволення Лисичанська Луганської області екіпаж втратив командира — старшого лейтенанта Максима Савченка із Сум, він першим вистрибнув з БТРа і потрапив під кулі. Після того через люк влетіла граната. Впала біля ніг Владислава Кузнецова. Завдяки його миттєвій реакції екіпаж залишився живий. Боєць викинув гранату, вона вибухнула у повітрі. 21-річному хлопцю відірвало кисть руки. Інші воїни зазнали поранення. Скривавлені, вони продовжили бій і таки визволили місто від бойовиків.

На знімку: директор Вінницької телерадіокомпанії Любов Коваленко (праворуч) після прем'єри фільму вітає журналістку Юлію Бурнацеву з творчим успіхом.

Віктор СКРИПНИК.
Вінниця.

Фото автора.

У НОМЕР

Одного бажання замало

Що заважає викладачам і студентам з Луганська перебратися до контрольованих владою міст?

У ректора Луганського державного медичного університету Ігоря Іоффе зібрано понад 20 заяв від професорсько-викладацького складу, які бажають виїхати з Луганська і працювати на території, підконтрольній українській владі. Але при цьому люди просять, щоб їм був зарахований стаж роботи на окупованій території. Крім викладачів, до ректора звертаються студенти 4-5 курсів, що залишилися в Луганську. Як заявляє керівник, вони «цілими групами хочуть вчитися на підконтрольній Україні території», але перед тим хотіли б мати гарантії, що їх тут приймуть. Річ у тім, що ні академічних довідок, ні інших документів в університеті їм не видають. Ігор Іоффе вважає, що профільне міністерство має піти на поступки для викладачів і студентів із зони АТО й розробити єдині правила. За його словами, кількість охочих переїхати значна. Тільки за годину йому зателефонували п'ятеро батьків, чиї діти закінчують 3—4 курси й готові продовжити навчання в інших українських вузах.

— Іноземні студенти теж телефонують. Кажуть, що готові приїхати, але документів на руках не мають. Вони залишилися в Луганську. А без них Єдина державна електронна база з питань освіти зарахування в українські виші не здійснює, — пояснює Ігор Іоффе. — Крім того, є проблеми з тим, що багато випускників шкіл з непідконтрольних територій хочуть вступити до нашого медуніверситету, але вони не здавали ЗНО.

Якщо буде вирішено певні проблеми, то на підконтрольну Україні територію з Луганська може приїхати велика кількість професорсько-викладацького складу. Клінічні кафедри ЛДМУ зараз готуються на базі лікувально-профілактичних установ міст Рубіжне, Северодонецьк, Лисичанськ, Кремінна й Старобільск. У Рубіжне, наприклад, уже приїхали 22 професори медичного університету. Однак дефіцит викладачів в евакуйованому виші зберігається.

Павло ВОРОНЦОВ.
Луганська область.

Тур для сімей захисників Вітчизни

Нещодавно Запоріжжя відвідали 56 учасників незвичного туру. Це, передусім, діти бійців АТО (батальйону «Донбас») та юні представники Артемівська, визволеного нашими бійцями 4 липня 2014 року. Ініціатором акції стало «Об'єднання дружин та матерів учасників АТО».

Лідер організації Наталія Московець каже, що створення ГО почалося з Іловайська, коли дружини та матері шукали своїх рідних, які вважалися пропалими безвісти. Так і створилася своєрідна спільнота, яка торік офіційно сформувалася в об'єднання. Головне завдання якого, за словами Н. Московець, це реабілітація сімей тих, хто загинув або пропав безвісти, хто поранений чи на фронті... Організація діє за рахунок волонтерських пожертв.

Черговий тур (попередній був до Черкас) відвідав Запоріжжя. А наступний, як обіцяють організатори, відбудеться до Львова або ж на Закарпаття.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.
Запоріжжя.

Усі премудрості міліцейські лікарі пізнають в екстремальних умовах

Історія Інни Фесенко мало чим відрізняється від долі інших луганчан, які через воєнні дії були вимушені покинути свої домівки. Як і всі інші, жінка сподівалась, що переселенкою стала ненадовго: ось уже скоро українські війська увійдуть до рідного міста, і тоді — яке щастя! — можна буде повернутися додому, до своїх обов'язків. Далеко від Луганська Інна не поїхала, оселилась у Сєвєродонецьку. Лікарі тут були потрібні, тим більше з досвідом адміністрування, який вона мала. У зоні АТО на Луганщині бойові операції співробітників органів внутрішніх справ супроводжують міліцейські медики. На жаль, уся база медичної служби ГУМВС залишилася в окупованому Луганську, отже, на контрольованій українською владою території її, по суті, треба було створювати заново.

Мобільна група медиків лікарні ГУМВС у Луганській області.

— Ось цим і займіться, — запропонував Інні керівник обласного управління ГУМВС у Луганській області Анатолій Науменко у жовтні минулого року, коли жінка прийшла до нього у пошуках роботи. — Допомогу і сприяння гарантую.

Завдання перед Інною було поставлене нелегке. Вчорашньому цивільному лікарю належало створити службу, яка мала працювати у фронтових умовах. З усього колишнього особового складу лікарні ГУМВС, яка раніше розміщувалася в обласному центрі, на підконтрольну українській владі територію з захопленого терористами Луганська виїхали лише троє лікарів. На руках Інни Фесенко були тільки документи, підписані та погоджені з усіма інстанціями. Вони, звичайно, давали зелене світло для створення сектору медичного забезпечення та лікарні ГУМВС, однак остаточно проблеми не вирішували. Потрібні були і кошти, і сили, і кадри, і сприяння з боку Департаменту охорони здоров'я та реабілітації МВС України. Генерал Науменко домігся від міської влади Сєвєродонецька виділення порожньої триповерхової будівлі під міліцейську лікарню. Інні Валентинівні належало тут облаштувати палати на 60 ліжок і почати формувати персонал зі 120 лікарів, медсестер, фельдшерів тощо

— Тепер, — розповідає капітан міліції Фесенко, — у нас є відділення ендоскопічної хірургії, терапії, військово-лікарська комісія, а також поліклінічне відділення. Настрій у мене і всього персоналу піднявся після того, як до нас надійшли ліжка, матраци, постільна білизна, цифровий рентген-апарат, медикаменти, перев'язний матеріал та інше. Начальник ГУМВС України у Луганській області Анатолій Науменко підключив до цієї роботи гуманітарні, благодійні фонди та громадські організації, волонтерів. Першими відгукнулися народні депутати Ірина Геращенко, Ірина Луценко, Марія Іонова і Владислав Атрошенко. Ці небайдужі люди привезли електрокардіограф, медичні хірургічні інструменти, комп'ютер, функціональні ліжка для поранених. Приватна лабораторія в Сєвєродонецьку передала безплатно біохімічний аналізатор і апарат УЗД. Машину швидкої допомоги подарували волонтери.

За словами Інни Валентинівни, персонал формували з лікарів, які виїхали в Сєвєродонецьк із окупованого бойовиками Луганська. Середній медперсонал і санітарок набирали з числа місцевих жителів.

— Всі наші лікарі, — розповідає Інна Фесенко, — працювали в цивільній охороні здоров'я, ніхто уявлення не мав, як треба оперувати кульові та осколкові поранення, як виходжувати таких хворих. Всі премудрості військово-польової медицини нам доводилося пізнавати на ходу, в екстремальних умовах. Вже незабаром наші медики стали виїжджати на блокпости і в найгарячіші точки, де надавали допомогу пораненим співробітникам міліції, військовослужбовцям та постраждалим мирним жителям.

Сьогодні на всі бойові операції, які проводяться співробітниками міліції, виїжджають мобільні групи лікарів, які забезпечують медичний супровід. На кульові та осколкові поранення, опіки, механічні травми і контузії, отримані під час бойових дій, вони реагують якнайшвидше, щоб зберегти життя і здоров'я потерпілим. Як правило, з блокпостів, які потрапили під обстріл, поранених привозять у лікарні міст Щастя, Новоайдар та Лисичанськ. А потім їх забирають до лікарні ГУМВС або транспортують у госпіталі Харкова та Києва. В Інни Валентинівни постійний зв'язок із комбатами, начальниками міліції, з військовим госпіталем у Сватовому. Якщо боєць отримує важке поранення, вона особисто стежить за тим, щоб його вчасно доставити в лікарню.

— Тиждень тому, — розповідає Інна, — під Трьохізбенкою наші міліціонери потрапили в засідку ворожої диверсійної групи, і двоє хлопців дістали кульові поранення. Першу допомогу їм надали хірург та анестезіолог, а потім бійців доправили в Новоайдарську лікарню.

Медикаменти до лікарні постачають волонтери. Та все одно практично всіх груп лікарських препаратів катастрофічно бракує.

Медичні працівники міліцейської лікарні також двічі на тиждень виїжджають на блокпости. Перевіряють стан здоров'я бійців, показують їм, як правильно накласти джгут і шину на уражену ділянку тіла, а потім безпечно транспортувати пораненого. Міліцейські медики допомагають і місцевому населенню. Зокрема, щотижня вони бувають у Новотошківському та Кримському, які терористи накривають «Градами». У періоди затишшя у ці населені пункти медики виїжджають цілою бригадою. Хірург, терапевт, ендокринолог, уролог, дерматолог і гінеколог — всіх цих фахівців місцеві жителі чекають з нетерпінням

Павло ВОРОНЦОВ.
Луганська область.
Фото прес-служби ГУМВС в Луганській області.

«Прошу пробачення у рідних тих, кого не змогла врятувати. Це мій хрест. Мені з ним далі жити»

Нещодавно в Національному музеї медицини України відбулося нагородження групи військових медиків знаком народної поваги «За мужність і милосердя». Він не має державного значення, не дає пільг і не передбачає грошової винагороди... Але при цьому — безцінний. Так бійці, які пройшли пекло Іловайського котла, спробували віддячити тим, хто тоді не дав їм загинути.

Їй 28 років. У мирному житті, яке здається тепер нереальним, вона була... копірайтером. Закінчила факультет журналістики одного з вузів країни, була яскравим представником «офісного планктону». Її звали Олена. Відтоді пройшло трохи більше року. Але від колишнього життя не залишилося практично й сліду. Тепер її всі називають «Кошка» **(на знімку).** Ті, кому не дала відійти на той світ, — «Кошечка». Замість офісу й папірців — польові госпіталі й перев'язні бинти. Сьогодні вона у званні санітара намагається не дати цифрам статистики в графі «померлі» змінюватися. Своє мирне ім'я просить ніде не згадувати, лице — не фотографувати. Герой і легенда для нас, її вже давно внесли до розстрільних списків противників.

— Чому «Кошка»? Уже, якщо чесно, і не пам'ятаю. Я ще в останні дні протистоянь на київському Майдані спробувала себе у ролі медика. Правда, ішла туди, образно кажучи, мазати людям коліна зеленкою. А виявилося, що цим не обмежиться... Коли стало зрозуміло, що саме починається на сході й що, мабуть, це надовго, — вирішила не робити вигляд, що мене це не стосується. Разом з кількома товаришами пішли в батальйон «Донбас».

Про свої плани рідних не повідомила. Вони, до слова, дотепер не знають, де вона й чим займається.

Розмови про труднощі війни — не для неї. Хоча й не приховує: на фронті, крім ворога, є й ще один противник — чоловічий шовінізм. «З одного боку, ніхто не сприймає тебе серйозно, ніби недооцінюють. Але з іншого боку — хлопці намагаються чимось побалувати, порадувати».

Народний депутат Ольга Богомолець вручає знак народної пошани «За мужність та милосердя» Софії, доньці безвісти зниклого Юрія Соловйова (позивний «Фокс»).

Повертатися за власним бажанням на «гражданку» дівчина не планує. Це, говорить, можливо тільки за однієї із двох умов: або серйозно поранять, або закінчиться війна. «Коли я там, на фронті, хочеться на «гражданку». Просто втомлюєшся. Хочеться зробити манікюр, зачіску, надіти платтячко, каблучки, відчути себе дівчинкою... Коли я приїжджаю в Київ — форму не одягаю. Тому що почуваю себе ніяково. Звичайно, приємно, коли підходять люди, починають дякувати, але й хочеться бути або хоча б почувати себе звичайною людиною. Але в Києві мене просто почуття провини гризе, що я не там, а можливо, комусь потрібна моя допомога...»

Скількох удалося врятувати життя, «Кошка» чи то не пам'ятає, чи то соромиться казати. «Якщо чесно, я багатьох не пам'ятаю. Підходять хлопці — дякують: «Без тебе мене б не було в живих», а я їх не можу згадати...» А от кого забути не може й не хоче — то це тих бійців, яким не змогла допомогти. «Я б хотіла попросити пробачення в рідних тих хлопців, яких я не змогла врятувати. Це мій хрест. Мені з ним далі жити... Найбільше на світі хотілося б уміти телепортуватися, щоб опинятися у потрібному місці, саме в той момент... На жаль, такого ще не винайшли. На жаль!»

Коли-небудь «Кошка» мріє створити сім'ю, затишне гніздечко, знову зайнятися своєю улюбленою справою, поїздити по світу, знову стати дівчиною Оленою... Коли-небудь ... Після війни...

Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.
Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Посольство Куби в США відкрито

У понеділок над будівлею посольства Куби у Вашингтоні замайорів прапор Острова Свободи. Через 54 роки США та Куба відновили дипломатичні відносини.

Незважаючи на величезний крок уперед, перед двома країнами все ще стоять великі випробування. Найгостріші проблеми озвучив **міністр закордонних справ Куби Бруно Родрігес** *(на знімку ліворуч)* на відкритті: «Я наголошую, що повне зняття блокади, повернення незаконно окупованої території Гуантанамо, так само як і повна повага до кубинського суверенітету, і компенсація за людську та економічну шкоду є ключовими у нормалізації стосунків». На це присутній на церемонії **держсекретар США Джон Керрі** *(на знімку праворуч)* відповів: «У цей час немає жодних обговорень ані наших намірів змінювати нинішні угоди про оренду, ані стосовно нашої військово-морської бази. Проте ми розуміємо, що Куба серйозно на це налаштована. Я не можу вам сказати, що станеться у майбутньому, проте нині — це не є частиною обговорення з нашого боку», **цитує «Євроньюз».**

Посольство США в Гавані також розпочало роботу. Хоча американський прапор там вивісять лише наступного місяця, коли до Гавани прибуде державний секретар США Джон Керрі.

Фото з сайту Державного департаменту США.

У Радбезі ООН підтримують створення трибуналу щодо MH17, але...

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

За словами Джерарда ван Бохемена, постійний представник РФ при ООН Віталій Чуркін дав роз'яснення стосовно альтернативного проекту резолюції по катастрофі малайзійського «Боїнга», представленого Москвою. За словами голови Радбезу, низка країн закликали головних ініціаторів зблизити позиції і спробувати діяти в дусі угоди, досягнуті того самого дня ухваленням резолюції по Ірані.

За повідомленнями преси, у російському проекті міститься, зокрема, критика розслідування за відсутність прозорості й використання методів, які можуть позначитися на результатах. У понеділок агентство Reuters повідомило, що представник Великобританії при ООН Метью Райкрофт заявив: «Ми не підтримуємо російський проект».

У п'ятницю, генеральний секретар ООН Пан Гі Мун привітав прогрес у ході незалежного міжнародного розслідування, яке ведеться на підставі резолюції Радбезу. У заяві він також ушанував пам'ять загиблих і заявив про необхідність колективних зусиль стосовно встановлення правди про цей інцидент і притягнення винних до відповідальності.

Олександр ТАУКАЧ.
США.

Обережно, угорські шпигуни!

СКАНДАЛ

Днями до Міністерства закордонних справ запросили посла Угорщини в Україні Ерно Кешкеня. Під час зустрічі перший заступник міністра Наталія Галібаренко висловила занепокоєння у зв'язку з опублікованим на сайті парламенту Угорщини протоколом засідання комітету з питань національної безпеки. Дипломатів обурили безпрецедентні з часів незалежності висловлювання міністра — керівника канцелярії прем'єра Угорщини Яноша Лазара щодо діяльності угорських спецслужб на території України.

За його словами, «угорські шпигуни протягом останнього часу активно працювали в Києві, як і шпигуни інших сусідів по регіону, щоб гарантувати, що політичні лідери можуть просувати інтереси Угорщини». Лазар також висловив переконання, що майбутнє угорців, які проживають у Закарпатті, буде серйозною проблемою в найближчі десятиліття, і що «Інформаційне бюро здійснює діяльність для захисту громадян Угорщини в Карпатському басейні». Як наголосив урядовець, Угорщина вперше за 25 років відкрито проводить подібного роду діяльність «в повній опозиції до побажань українського уряду». Виступ відбувся ще наприкінці червня, та його подробиці стали відомі лише зараз, **передає сайт The Budapest Beacon.**

Як повідомили у прес-службі МЗС, послу Угорщини «...було наголошено на неприпустимості здійснення угорськими спецслужбами операцій на території України без погодження з українськими партнерськими службами. Були також спростовані звинувачення, висловлені на адресу МЗС України щодо нібито перешкоджання угорській стороні в наданні допомоги угорській національній меншині, яка компактно проживає на Закарпатті».

Утім, схоже, дипломатична напруга між Києвом та Будапештом зростає. Днями Янош Лазар в інтерв'ю виданню Napi Gazdasag заявив, що його уряд вводить нові програми допомоги угорцям Закарпаття. Зокрема, будуть профінансовані надбавки вчителям, харчування школярам, а також, у разі потреби, надана допомога органам управління. Крім того, зважаючи на події у Мукачевому, він стверджив, що Угорщина готова прийняти всіх угорців, які у випадку погіршення ситуації на Закарпатті будуть змушені тікати через кордон.

Японці стурбовані російською активністю в районі Південних Курил

ТЕРИТОРІЯ КОНФЛІКТУ

Світ уже другий рік спостерігає за сюжетом, який можна назвати «візит Путіна до Японії». У ньому, як у справді майстерно виписаному сценарії, є напруга і послаблення, несподівані повороти, нібито вихід на фінішну пряму — і знову повернення до старту.

Після візиту прем'єра Японії Шіндзо Абе до США та засідання у Мюнхені «Великої сімки», де він поділився із союзниками намірами таки зустрітися з Путіним заради розв'язання проблеми «північних територій», здавалось би, питання з візитом наближається до розв'язання. На початку липня Москву відвідав керівник секретаріату Ради безпеки Японії Шьотаро Ячі, а на днях з'явилася інформація про те, що до кінця серпня у Білокам'яну вирушить і міністр закордонних справ Фуміо Кішіда. Цей давно запланований візит, перший за останні три роки, за відсутність якого Москва не раз дорікала Токіо, і мав би означати, що організація візиту Путіна до Токіо вийшла на фінішну пряму.

Водночас Росія зробила кілька заохочувальних жестів убік Японії: після довгого відкладання почався безвізовий обмін туристами: японських — на Південні Курили, російських — на Хоккайдо, Москва навіть зняла заборону на постачання японської риби, яку запровадила ще з часів аварії на АЕС «Фукусіма», втім — тут мотивація лежить, мабуть, більше у площині санкцій, а не політики: білоруських лосося та креветок на всю Росію явно не вистачає. Токіо у сподіванні на плідні переговори теж намагався не «дражнити гусей». В японській столиці навіть відбувся традиційний турнір з самбо на кубок Путіна.

Та за завісою зближення Росія звично робила свої справи. На островах, питання щодо яких є головним у переговорах, почали з'являтися десанти російських чиновників, будуватися військові містечка. Тут уже боротьбою сумо-дзюдо-самбо очі не замилиш. А ще більше Токіо насторожило те, що в червні міністр оборони Сергій Шойгу віддав наказ пришвидшити темпи військового та соціального будівництва на південнокурильських островах.

«У японського уряду зростають побоювання щодо успіху багаторічних перемовин навколо спірних територій, оскільки Росія в останні роки тільки посилює над ними контроль, розвиваючи на островах інфраструктуру та проводячи там військові навчання», — резюмувало 21 липня агентство Kyodo. Тому «Токіо хоче переконатися, що перебуває з Москвою в одній площині обговорення проблеми спірних островів», перш ніж запросити президента Росії з офіційним візитом. Посилаючись на джерело в уряді, Kyodo стверджує: Японія вимагатиме від Росії дотримуватися у врегулюванні територіального спору Іркутського договору від 2001 року, коли Володимир Путін та тодішній прем'єр-міністр Японії Йошіро Морі домовилися пришвидшити процес переговорів і укласти договір «шляхом вирішення питання щодо приналежності островів Ітуруп, Кунашир, Шикотан та Хабомаї». Офіційний Токіо вимагає від Москви поважати цей договір, зокрема в частині, де йдеться про всі чотири острови, без будь-якого поділу їх на частини, стверджує Kyodo. Натомість в одному з нещодавніх інтерв'ю Путін згадав радянсько-японську декларацію від 1956 року, де йшлося про можливість передання Японії двох островів за умови підписання мирного договору, та й то зазначив, що сторони по-різному трактують ці положення.

Тож нині адміністрація Шіндзо Абе хоче мати певність, що в двох країн схожі точки зору на обсяг та шляхи розв'язання цієї проблеми. А інакше — про що говорити під час візиту?

Ніна БАЛИКОВА.
Токіо.

ПЛАНЕТА

Терористи «Ісламської держави» добралися і до Туреччини

У турецькому місті Суруч, що за 10 кілометрів від кордону із Сирією, у понеділок у чайній поруч із культурним центром «Амара» прогримів потужний вибух. У той час там перебували біженці із Сирії і молоді турецькі курди, які планували цього дня вирушити до сірійського міста Кобані для відновлення інфраструктури, а також для надання медичної та іншої допомоги постраждалим у боях з ісламістами.

За основною версією слідства, вибуховий пристрій (кластерну бомбу) привела в дію дівчина-терористка. Разом зі смертницею загинули 28 людей, а кількість поранених перевищила сотню. Ввечері в лікарні від ран померло ще кілька молодих людей, і число загиблих сягнуло 31. Як повідомив голова адміністрації Суруча Абдуллах Чіфтчі, кількість загиблих зростатиме, бо більшість поранених перебувають у тяжкому стані.

За кілька хвилин після цього теракту вибух пролунав і в сірійському місті Кобані. За повідомленням турецьких ЗМІ, біля блокпоста вибухнув начинений вибухівкою легковик, яким теж керував терорист-смертник. Від його дій загинули дві особи.

Організаторами цих вибухів вважають бойовиків «Ісламської держави».

У Суруч на місце трагедії прибули віце-прем'єр Туреччини Нуман Куртулмуш, міністр внутрішніх справ Себахаттін Озтюрк і міністр праці й громадської безпеки Фарук Челік. Уряд Туреччини створив антикризовий центр для координації дій з виявлення можливих дублерів терористки й надання допомоги пораненим і родинам загиблих.

Президент Туреччини Реджеп Тайіп Ердоган в ефірі турецького телеканала NTV різко засудив цей теракт і висловив співчуття рідним загиблих. «Хоч би звідки тероризм прийшов, він завжди буде проклятий народом. У нього немає ні релігії, ні національності. Із цим злом треба боротися всім. Співчуваю загиблим у Суручі й бажаю постраждалим якнайшвидшого видужання», — заявив він.

Але, незважаючи на блискавичну реакцію глави держави на цю трагедію, увечері в Стамбулі тисячі людей вийшли на демонстрацію протесту проти влади Туреччини, яка, на думку людей, покровительствує ісламістам. Протестувальники скандували: «ІД — убивці, ПСР (керуюча Партія справедливості й розвитку) — співучасники» і вимагали негайної відставки уряду. Як повідомила турецька газета Hurriyet, в акції брали участь представники й прибічники опозиційної Республіканської народної партії та прокурдської Демократичної партії народів.

На початку акції поліція спокійно спостерігала за діями протестувальників, але, коли справа дійшла до закликів про відставку уряду, вартові правопорядку зажадали, щоб усі розійшлися. Після цього людей почали розганяти сльозогінним газом, водометами й травматичною зброєю. За даними Hurriyet, одна людина була поранена гумовою кулею. Про кількість затриманих не повідомляється.

Турецькі ЗМІ зазначають, що теракт у Суручі — перша масова кривава акція «Ісламської держави» на території країни. Партнери по НАТО раніше не раз дорікали владі Анкари за лояльність до радикальних ісламістів. Тепер усі сподіваються, що боротьбі з ними буде приділено посилену й предметну увагу.

Олександр ВЛАДИМИРОВ.

Міністри внутрішніх справ країн-членів ЄС не дійшли згоди, як розселити 40 тисяч мігрантів (Євроньюз)

Після того, як до реанімаційного відділення Овруцької райлікарні за два дні після укусу змій було доставлено трьох жителів різних сіл, кількість пацієнтів, котрі потрапили сюди цього року з таким діагнозом, зросла до восьми, *повідомляє з Житомирщини наш власкор Оксана Лук'яненко*

Комунальне підприємство «Одесміськелектротранс» відсвяткувало 135–ліття від дня початку руху в місті кінного трамвая. Особливо захоплюючою стала поїздка на ретро–трамваї **(на знімку)** у парк Шевченка, саме туди відправилася колись перша конка, *передає наш власкор Кирило Воронков*

Електромобілі продовжать лінію екології

Тернопіль став третім містом в Україні (після Києва та Львова), на вулицях якого з'явився електромобіль. На співпрацю з міською радою пішла компанія «Шутер-Україна», надавши в оренду новий екоавтомобіль марки «Рено». Він нестиме службу в управлінні житлово-комунального господарства і популяризуватиме новий вид екологічно чистого транспорту.

— Це продовження лінії екології в місті, — зазначив міський голова Тернополя Сергій Надал. — Ми всіляко розвиваємо електротранспорт: будуємо нові тролейбусні лінії, закуповуємо тролейбуси, а тепер пропагуватимемо ще й екологічно чисті й економічно вигідні електромобілі.

Зовні електромобіль нічим не відрізняється від звичайних машин, однак той, хто сів за кермо, відзначає плавність руху, безшумність двигуна тощо. Однієї зарядки електроенергією вистачає на 110—120 км пробігу, а це удесятеро дешевше, ніж заправляти авто бензином. У майбутньому місто планує закупити кілька таких машин.

— Нині майже 80 відсотків усіх викидів в області — від бензинових та дизельних транспортних засобів, — констатує директор департаменту екології та природних ресурсів облдержадміністрації Орест Сінгалевич. — На жаль, на наших дорогах переважає автомобільний секонд-хенд з Європи, а це також негативно позначається на довкіллі. За електромобілями ж — майбутнє.

До слова, торік в Україні було лише десять точок заряджання електромобілів, нині — майже півсотні.

Людмила НАКОНЕЧНА.
Тернопільська область.

На знімку: Орест Сінгалевич (ліворуч) та Сергій Надал оглядають перший в області електромобіль.

Фото автора.

Жебраки у білих халатах

На межі голодного бунту опинилися понад п'ятдесят лікарів та медсестер Таврійська — міста-супутника Нової Каховки на Херсонщині. Вони вже чотири місяці не отримують заробітної плати. При цьому у самій Новій Каховці з медиками розраховуються справно. І навіть вчасно індексують оклади. Чому так?

Бо півсотні з лишком лікарів та медсестер, про яких ідеться, мають нещастя працювати у відокремленому поліклінічному відділенні лікарні залізничної станції «Херсон». Ще на початку нинішнього року Укрзалізниця припинила її фінансування, а бюджетні призначення Міністерство охорони здоров'я України мало розподілити між органами місцевого самоврядування Херсона, Нової Каховки й Снігурівки на Миколаївщині, де розташовані підрозділи цього закладу. Та якщо в інших двох містах, хоч зі скрипом, але домовилися про отримання й перерахування субвенцій з державної скарбниці, то в Новій Каховці зробити це досі не спромоглися.

«Мої підлеглі у боргах по вуха. В декого за несплату комунальних послуг уже й світло та газ відключили. У самій поліклініці електроенергію через борги місяць не подавали. Привіз з дому власний генератор і включаю його, коли треба було забезпечити роботу лабораторії чи стерилізувати медичний інструментарій в автоклавах. Погасити борг за світло вдалося тільки за допомогою спонсорів. Люди у відчаї — вони готові вдатися до акцій протесту», — каже завідувач поліклінічного відділення лікарні залізничної станції «Херсон» Володимир Лопачук.

ФАКТ

Поліклінічне відділення лікарні обслуговує 4,5 тисячі з 10 тисяч жителів міста Таврійськ.

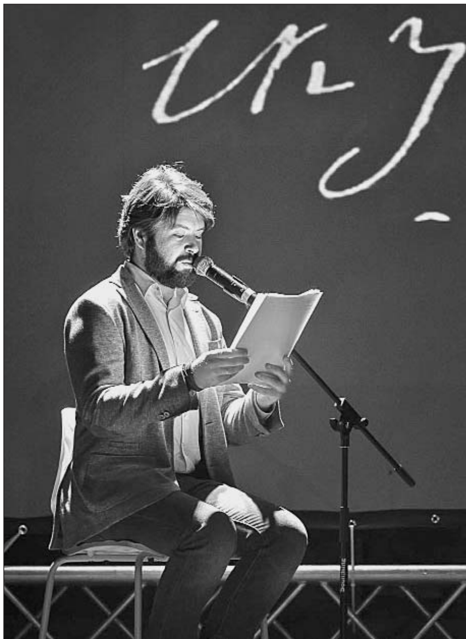
У самій залізничній лікарні визнають, що всі інші способи вплинути на ситуацію вичерпані. Головний лікар Анатолій Донич розповів, що неодноразово звертався і до Мінздраву, і до керівництва Новокаховської міськради, та фінансування відділення у Таврійську досі не відновилося. А гроші на це потрібні чималі — 1,8 мільйона гривень тільки на нинішній рік.

— До комунальної власності «залізничну» поліклініку у Таврійську досі не передали. Однак ми готові фінансувати її з уже отриманих держбюджетних субвенцій. Та державні нормативи визначають, що обсяги цього фінансування обчислюються, виходячи з кількості пацієнтів, а не тих сум, які виділяли лікарням раніше. Тому максимум, що міський бюджет повинен виділити на утримання поліклініки протягом усього 2015-го, це рівно 517 тисяч гривень. З них 450 тисяч ми надали ще на початку року, а залишок у сумі 67 тисяч гривень профінансували згідно з останньою сесією міськради, — зазначає міський голова Нової Каховки Володимир Коваленко. — Слід було б взяти досвід Тернопільської області, де таку саму залізничну лікарню спершу прийняли на баланс регіону. А згодом облрада передала її підрозділи у власність територіальних громад на місцях. Тепер вони фінансуються у рівних частках і обласною, і місцевими радами.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсонська область.

Листи Коцюбинського ожили у виставі

На один вечір глядачі медіа-вистави «il Caprese», яку показали в Маріуполі київські митці, занурилися в атмосферу літературної класики та італійських мотивів.

На сцені лунали листи Михайла Коцюбинського з острова Капрі. Акція відбулася в рамках проекту Українського кризового медіа-центру «Культурна дипломатія між регіонами України».

«У своїх листах Коцюбинський ненав'язливо порівнює тогочасну Україну у складі Росії з Європою, говорить про європейські цінності, культуру. Дає своє власне українське бачення світу. Окрім того, завдяки формату медіа-вистави українська література класика оживає та осучаснюється, тому саме цей проект був обраний для показу на сході», — зазначив куратор проекту Леонід Марущак.

У мистецтві дуже важливий контекст: тоді краще розумієш задум автора і його творчість загалом, переконаний «голос» медіа-вистави Данило Хомутовський. «Ставлю перед собою саме таке завдання: розкрити Коцюбинського на сцені насамперед як людину. Щоб його творчість стала більш зрозумілою і цікавою», — каже радіоведучий.

Приємною несподіванкою для учасників стала зацікавленість мешканців міста: виставу відвідали майже 200 глядачів.

Ліна КУЩ.

На знімку: радіоведучий Данило Хомутовський став «голосом» медіа-вистави.

Фото Євгена СОСНОВСЬКОГО.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Перекрили контрабандний спиртовий канал

Співробітники оперативного управління Державної фіскальної служби регіону спільно з сумськими прикордонниками перекрили контрабандні канали поставки спирту на Сумщину з Росії.

На території кількох прикордонних населених пунктів лише в липні було затримано понад десять автомобілів зі спиртом, який призначався для виробництва контрафактної горілки.

Загалом упродовж цього року фіскалами і прикордонниками вже вилучено з обігу підакцизної продукції більш як на 28 мільйонів гривень.

Іван ЗАГУРСЬКИЙ.
Сумська область.

Інвестор відроджує тваринництво

Німецька компанія «Дукра агро», яка дванадцять років працює в АПК Черкащини, розпочинає новий проект з будівництва тваринницьких комплексів загальною вартістю три мільйони євро.

Зокрема, у Маньківському районі заплановано звести молочнотоварні ферми з найсучаснішим технологічним обладнанням. В Уманському районі з'являться нові майданчики з розведення великої рогатої худоби м'ясних порід.

До слова, компанія має власну кормову базу і обробляє близько трьох тис. га орної землі у західних районах області.

Ліна ЛЕБЕДЕНКО.
Черкаська область.

ЦИФРА

7870

сімей вимушених переселенців, які мешкають на Полтавщині, у липні одержать щомісячну адресну допомогу з державного бюджету на загальну суму 10,6 млн. грн. Ці кошти вже надійшли в область.

Василь НЕЙЖМАК.

«Газовий зашморг» скинули

Корецька обласна лікарня відновного лікування стала ще одним комунальним закладом Рівненщини, де впроваджують енергозберігаючі технології. Задля зменшення споживання газу тут встановили твердопаливний котел. На думку головного лікаря Анатолія Миронця, така система окупить себе за 2—3 роки. Проте газовий котел не демонтували, а законсервували до кращих часів.

До цієї лікарні приїжджають недужі не лише з різних куточків України, а й із Західної Європи. Пацієнти впевнені: природна азотно-радонова вода робить дива. Вона допомагає при захворюваннях кісток, м'язів і суховиль, травмах периферійної нервової системи, серцево-судинній дистонії тощо.

Олександра ЮРКОВА.
Рівне.

Так Прип'ять ще не міліла

Нижче історичного мінімуму опустився цими вихідними рівень води на водомірному посту Люб'язь, що на річці Прип'ять. Близькі до цього річки Стохід, Стир, Турія, Західний Буг. Вода в них продовжує спадати. Це зумовлено надзвичайно сухим літом: при нормі на червень-липень 157 міліметрів опадів станом на 21 липня на Волині їх випало усього 53 міліметри. Такою ж сухою в регіоні була і весна, хоча зазвичай опадів тут вдосталь.

Максим СОЛОНЕНКО.
Волинська область.

ФОТОФАКТ

Триває започаткована столичною владою програма з відновлення роботи бюветів. У Києві на вулиці Менделєєва відкрився реконструйований бюветний комплекс.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

Енергоблок №4 Рівненської АЕС відключено від мережі для проведення планово-попереджувального ремонту, повідомляє прес-служба РАЕС

Міжнародні донори виділять кошти на об'єкт «Укриття»

***Про це повідомив віце-прем'єр Валерій Вощевський за підсумками зустрічі міжнародних донорів,** інформує «Економічна правда».*

«Результатом зустрічі стало те, що майже всі донори підтвердили свій додатковий внесок, щоб покрити 100 млн. євро, яких бракує на новий об'єкт «Укриття», — сказав Вощевський. Зокрема, Казахстан додатково виділить 3,5 млн. євро, Саудівська Аравія — 20,5 млн. євро, Швеція — 1 млн. євро, Китай — 4 млн. євро, Литва — 1 млн. євро.

Міністр також констатував, що країни-донори зацікавлені в завершенні цього проекту і внески у розмірі 100 млн. євро буде зроблено найближчим часом. «Фактично цей проект буде фінансово забезпечений», — сказав Валерій Вощевський.

Високопосадовець нагадав, що загальна вартість проекту збільшилася до 1,5 млрд. євро. Крім того, на проект «СВЯП-2» (сховище відпрацьованого ядерного палива) необхідно ще 70 млн. євро.

До слова, раніше повідомлялося, що на будівництво нового саркофага на Чорнобильській АЕС бракує 500 млн. євро.

Нагадаємо, монтаж об'єкта «Укриття» розпочався у березні 2012 року. До кінця нинішнього року тут планують завершити основні роботи з монтажу металоконструкцій, а загалом побудову конфайнмента мають закінчити за графіком — до листопада 2017 року.

Марина КРИВДА.

Паломники у погонах

***За підтримки Сєвєродонецького кризового медіа-центру «Сіверський Донець» відбулася паломницька подорож воїнів 39-го окремого механізованого батальйону та 24-ї окремої механізованої бригади Збройних Сил України до Святогірського монастиря** (на знімку).*

«Я й не знав, що Донеччина така гарна, — поділився враженнями боєць зі Львова. — Ми помолилися за мир, за нашу єдність, цілісність країни та за тих, кому ще жити й жити...»

Ця поїздка допомогла військовослужбовцям ЗСУ відволіктися від війни, знизити рівень психологічного напруження і заспокоїти душу. Візит тридцяти захисників Вітчизни до святих місць відбувся за підтримки «Української миротворчої школи» та речника АТО у Луганській області Руслана Ткачука.

Павло ВОРОНЦОВ.

Луганська область.

Фото Сєвєродонецького кризового медіа-центру «Сіверський Донець».

Баталії нехай розгортаються лише на шахівниці!

***Всесвітній день шахів відзначили в Одесі сеансом одночасної гри міжнародного майстра Валентина Богданова з дванадцятьма учасниками АТО** (на знімку).*

Для багатьох військовослужбовців шахи є віддушиною, яка дає змогу відволіктися від суворих буднів.

Попри те, що в турнірі брали участь аматори, гросмейстерові вдалося виграти лише 10 партій. Капітан 1-го рангу Андрій Коваль зіграв унічию, а лейтенант Роман Гаврилюк здобув перемогу.

Кирило ВОРОНКОВ.

Одеська область.

Фото з сайту Dumskaya.net

У Донецьку і Луганську немає жодного ВНЗ

Про це заявив на учорашньому брифінгу в Києві** **міністр освіти Сергій Квіт.** **За його словами, МОН сприяло евакуації 16 університетів з окупованої території Донбасу. Більшість з них перебазувалися в межах Донеччини та Луганщини — до своїх структурних підрозділів, розташованих у підконтрольних Україні районах.

«Якщо хтось заявляє у Донецьку, що він користується ліцензією, це неправда... Ті люди, які кажуть, що вони проводять навчальний процес, не мають ані ліцензій, ані акредитації», — наголосив Сергій Квіт. Україна не визнає видані у так званих «ДНР» і «ЛНР» документи про закінчення середньої чи вищої школи, так само, як і видані в АРК освітні документи російського зразка.

Крім того, міністр повідомив про позбавлення вчених звань тих, хто просуває «ідею терористичних угруповань «ДНР» та «ЛНР». «Ми вже зробили перший список, це 12 осіб, яких ми позбавили вчених звань професорів і доцентів. Це ті люди, які повели себе найагресивніше, щоб тиснути на академічний колектив», — заявив Сергій Квіт.

Тим часом **Генеральний прокурор України Віктор Шокін** на учорашньому прес-конференції анонсував затримання чиновника міністерства: «Саме в цей час триває спеціальна операція спільно з Генпрокуратурою, СБУ, МВС із затримання чиновників Міністерства освіти, проводяться інші слідчі дії. Це стосується Українського центру оцінювання якості освіти. Наразі є всі підстави вважати, що керівництво цього центру зловживало своїм службовим становищем і скоїло низку тяжких злочинів».

У розповсюдженій пізніше заяві Міністерство освіти наголосило: обшуки, які проводять в УЦОЯО, «не становлять загрози для вступної кампанії» і «станом на 13.30 21 липня жодного працівника центру не затримано».

Вл. інф.

З'явиться соціальне швейне підприємство

Виробництво для незахищених верств населення буде відкрито у Житомирі в рамках проекту «Запобігання торгівлі людьми в Україні шляхом посилення економічних можливостей представників груп ризику».

Ідеться насамперед про постраждалих від торгівлі людьми і тих, хто опинився в складній ситуації, серед них — внутрішньо переміщені особи. Проект реалізують, щоб працевлаштувати вищезгаданих громадян. Це приклад, як давати вудку, а не рибу, щоб люди отримували поштовх до самореалізації. За фінансової підтримки урядів Канади і Норвегії проект втілюватиме в життя громадська організація «Жіночий інформаційно-консультативний центр».

Оксана ЛУК'ЯНЕНКО.

Житомир.

За паї отримали понад сімсот мільйонів

Понад сімсот мільйонів гривень виплачено власникам земельних паїв на Вінниччині за передані в оренду наділи у 2014 році. Загальна сума нарахувань за цей період становить 728 мільйонів гривень. Сільгосппідприємства, що орендують паї, завершують розраховуватися з їх власниками.

Загалом у регіоні селяни передали в оренду понад мільйон гектарів власних наділів. Середній розмір плати за гектар становить 760 гривень. В обласному управлінні Держгеокадастру наголошують, що істотно скоротилася кількість тих, хто не визначився, що робити з паями. Ефективніше стали використовувати також землі державної власності — запасу та резерву. Цьогоріч за них нараховано орендної плати на 15,3 мільйона гривень більше, ніж торік. Загальна сума нарахувань у 2015-му становить 67,6 мільйона гривень.

— Землі запасу і резерву не мають залишатися недоглянутими в очікуванні майбутнього господаря, — каже начальник управління Держгеокадастру у Вінницькій області Юрій Козак. — З метою їх прозорого розподілу й ефективного використання облдержадміністрація створила спеціальну комісію. З початку року передано в оренду майже тисячу гектарів таких земель. Перевагу в їх отриманні надаємо фермерам.

За словами співрозмовника, орендна плата цьогоріч також збільшиться, бо буде проведено індексацію нормативно-грошової оцінки землі. Додаткові кошти матимуть і селяни, і держава.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Скільки треба для щастя?

На запитання, яка сума грошей необхідна в середньому, щоб не відчувати себе бідними, найбільша кількість домогосподарств Чернігівщини вказала дохід у розмірі 2300—3100 гривень. Проте кожному п'ятому треба дохід від 4700 до 5500 гривень, повідомляє Головне управління статистики в Чернігівській області.

Під час опитування мешканцям області було запропоновано визначити розмір середнього доходу на особу на місяць, який, на їхню думку, відповідає мінімуму, який дає змогу належати до середнього класу. Майже дві третини господарств вказали дохід понад 6000 гривень, але є й ті, хто схиляється до 22 000 гривень.

Минулого року під час такого самого опитування чернігівських статистів 40 відсотків домогосподарств зазначили мінімальну межу грошового забезпечення середнього класу 5000 гривень.

Василь ЧЕПУРНИЙ.

Чернігівська область.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...тікають із Криму

Через низьку зарплату кваліфіковані фахівці їдуть із Криму в пошуках роботи в російських регіонах. Скажімо, водій або машиніст екскаватора в РФ одержує відсотків на 50—100 більше, ніж на півострові. Водночас багато вакансій ніким заповнити, сезонні робітники з українських міст сюди не поспішають, адже термін оформлення трудового патенту на тимчасово окупованій території становить понад 30 днів, а його вартість перевищує 10 тисяч рублів (більш як 4 тисячі гривень).

Не приживаються в Криму й фінансові установи. Комерційний банк «Кубань Кредит» закриває в Керчі свою єдину на півострові філію, не пропрацювавши тут і року. Рішення ухвалено у зв'язку із санкційними ризиками. Крім того, Центробанк РФ відкликав ліцензії на здійснення операцій у Криму в «Аделантбанк» і «МАСТ-Банк», які мають тут свої філії.

Припиняють на півострові свою діяльність і низка компаній-виробників алкогольної продукції. Деякі з них уже розмістили свої заводи в Татарстані.

Михайло РУДЕНКО.

Крим.

...презентували експозицію, присвячену митрополиту Шептицькому

У Києві стартувала виставка «Андрей Шептицький. До 150-ліття з дня народження». Її організаторами стали Музей історії міста Києва та Музей сакрального мистецтва Львівської архієпархії УГКЦ імені о. Антона Петрушевича. На відкритті були присутні предстоятель УГКЦ 2001—2011 років архієпископ Любомир Гузар, заступник голови КМДА Ганна Старостенко, доктор мистецтвознавства і богослов'я Дмитро Степовик, директори музеїв-організаторів.

«Сьогодні дуже важливо показувати приклади великих українців, які багато зробили для нашої країни, щоб ці долі стали взірцем для наслідування для наших сучасників — пересічних українців, які кожного дня творять історію нашої країни», — зазначила Ганна Старостенко.

На виставці презентовано ікони та портрети Шептицького **(на знімку)**, створені українськими художниками. Також представлено речі особистого вжитку митрополита: плащ, підризник, митра, посуд з родинним гербом.

Триватиме експозиція до 20 серпня. Виставки пам'яті Андрея Шептицького планують відкрити також у Львові, Луцьку, Вінниці.

До слова

Ватикан зробив крок до беатифікації митрополита Шептицького — Папа Римський Франциск оголосив спеціальний декрет про героїчні діянь митрополита УГКЦ Андрея Шептицького.

Олена ЛОХМАТОВА.

Фото автора.

СЕЛО

В Україні вже зібрано майже 14 мільйонів тонн ранніх зернових — обмолочено понад 40% посівних площ. Середня врожайність — 32,1 центнера з гектара, *повідомляє прес–служба Мінагрополітики*

За хитрощі зернотрейдерів платять хлібороби

І контролювати різношерстих спритників нікому

ВРОЖАЙ

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Та, напевно, найбільше тішить полтавських хліборобів підвищення закупівельних цін на зерно нового врожаю. Хоча заради справедливості зазначимо, що напередодні жнив вартість, скажімо, тонни продовольчої пшениці упала на 600—800 гривень. Тож ідеться поки що про своєрідний «маятник» — сезонне коливання цін, які, вочевидь, змінюватимуться й надалі.

За тонну продовольчої пшениці третього класу зернотрейдери пропонують нині 3 тисячі 195 гривень, тобто на 7 відсотків більше за минулорічну ціну. Водночас озимі ріпак і ячмінь подорожчали на 80 і 61,5 відсотка! Найвірогідніше, дається взнаки скорочення площ під цими особливо вибагливими до погодних умов культурами. Зрештою, цінові тенденції обнадіюють: навіть за істотного зростання затрат на вирощення та збирання врожаю аграрії зі збитками не залишаться.

На якість зерна провідні агровиробники краю також не нарікають. Майже три чверті намолоченої пшениці — продовольча.

Хоча із хлібоприймальними пунктами й елеваторами проблем у хліборобів вистачає. Власне, підозри в тому, що покупці зерна хочуть штучно занизити показники якості, щоб придбати його дешевше, у сільгоспвиробників виникали й раніше. Сьогодні на деяких ХПП їм подекуди просто не видають відповідних довідок одразу після приймання зерна. Хлібороби вважають: робиться це свідомо, щоб невдовзі «розбавити» його збіжжям нижчої якості й, зрозуміло, платити за таку суміш менше.

Раніше арбітром у таких суперечках була державна інспекція з контролю за якістю сільськогосподарської продукції. Однак тепер вона перебуває на стадії ліквідації, функції останньої виконують органи стандартизації та метрології, у яких своїх клопотів вистачає... Тож у недобросовісних зернотрейдерів, певно, виникає спокуса скористатися прогалиною «бездоглядності». За таких обставин голова ОДА Валерій Головко зажадав посилення контролю за їхньою діяльністю у взаєминах з сільгоспвиробниками. Щоб останніх під час розрахунків за вирощений урожай не дурили різношерсті спритники.

Василь НЕЙЖМАК.
Полтавська область.

Мал. Миколи КАПУСТИ.

Олійні витіснили буряки

Сільгосппідприємства і фермери Тернопільщини цього року надали перевагу культурам, які йдуть на експорт. Окрім пшениці, це ріпак, соняшник, соя. Сої, наприклад, посіяли на третину більше, ніж торік, соняшника — майже вдвічі, на 7,5 тисячі гектарів зросли площі під ріпаком. Зрозуміти аграріїв можна: валюта — хоч якась гарантія стабільності за галопуючої інфляції.

І все-таки скорочення з 33,5 тисячі гектарів торік до 14 тисяч цього року посівів цукрових буряків свідчить, що ця культура в області, яка славилася своїми врожаями солодких коренів, перемістилася на задвірки. У департаменті агропромислового розвитку облдержадміністрації не вбачають у таких тенденціях трагедії. Мовляв, торік цукру виробили уп'ятеро більше від власної потреби. Тож запаси солодкого піску значні. Можливо, й так, але де гарантія, що ціни на нього залишаться хоч би на теперішньому і так високому рівні? Прогнозується, що з дев'яти цукрових заводів у кращому разі працюватимуть два-три, а значить, тисячі працівників залишаться без роботи. Скажімо, цукроварні, які належали агрохолдингу «Мрія». Найцінніше обладнання банки хочуть забрати за борги холдингу. Працівники Хоростківського цукрового заводу у зв'язку з цим уже влаштовували акції протесту. Сезон цукроваріння не за горами, а ясності в цьому питанні немає.

Людмила НАКОНЕЧНА.
Тернопільська область.

На півострові комбайни потрапили у полон

Мінагрополітики закликає заборонити переміщення збиральної техніки на тимчасово непідконтрольні території.

У Криму жнива затягнулися. Ранні зернові зібрано там заледве на двох третинах площ. Головна причина — півострову бракує комбайнів. Власне, бракує їх у багатьох областях. Тож Міністерство аграрної політики України звернулося до Державної прикордонної служби, СБУ та МВС з проханням тимчасово заборонити переміщення збиральної техніки на непідконтрольні території: до АРК, Донецької та Луганської областей.

За словами першого заступника міністра Ярослава Краснопольського, звернення обумовлене намаганнями окремих суб'єктів господарювання організувати переміщення комбайнів через митно-пропускні пункти: «Ця ситуація викликає занепокоєння. Адже на території України через збільшення посівних площ навантаження на комбайн становить 214 гектарів, це вдвічі перевищує нормативні показники. За таких умов міністерство вважає недоцільною передачу техніки зазначеним регіонам».

Ярослав Краснопольський також наголосив, що тимчасова заборона ввозити техніку на непідконтрольні території сприятиме вчасному проведенню жнив в інших регіонах та запобіганню втрат зерна.

За даними Мінагрополітики, лише на півострові залишаються захопленими понад 100 комбайнів, майже 80 з них належать підпорядкованому міністерству ДП «Спецагролізинг».

Валерій ДРУЖЕНКО.

Іде наступ на дрібного господаря,

або Змінюються шапки й голови, а фермер — наодинці зі своїми клопотами

СИТУАЦІЯ

Одноосібники-фермери волають про порушення їхніх прав. Після закінчення багаторічної оренди землі багатьом із них не продовжують договорів. Розпочалося таке собі новітнє розкуркулення. Не допомагають фермеру ні акції протестів, ні блокування трибун. Користуючись бюрократичним моментом, землю забирають латифундисти — ті, що мають по кілька десятків тисяч гектарів ріллі. Для чого? Щоб дрібний фермер під ногами багатіїв не плутався. Хоча саме навколо місцевих господарів-одноосібників, вважають селяни, можуть зберегтися невеликі поселення. Навіть тоді, коли утворяться великі територіальні громади і довкола, звісно, перетягнуть на себе нові «столиці». Так уже було. Нічого нового, переконані дрібні аграрії.

На засіданні ради Черкаської обласної фермерської асоціації господарники вкотре, як ті козаки турецькому султану, писали листа до різних інстанцій щодо несправедливого механізму продовження договорів оренди. Емоції зашкалювали:

— У мене небагато землі, а чотири робочих місця! Землю забрали, нові орендарі прийшли. У прийшлих — ні робочих місць, нічого. Все привозне, — нарікав один із фермерів. — Ми платили 4,5 відсотка орендної плати, а вони — 3...

— У колеги так само землю забрали, віддали іншому орендареві, а той здав землю в суборенду. Але ж це порушення закону! — казав другий.

— З нашого господарства кілька паїв забрали з оренди — і вже мені не продовжують договору...

— Кажуть, треба вчасно подати документи на продовження оренди. Але їх можуть і загубити — хіба з одним з нас таке пробойли?! А не встигнеш зібрати й подати вчасно пакет заново...

— Люди по п'ять-шість років не можуть оформити господвір. Закон не дишло: якщо хабара не даси, то й сьомий мине.

— Ви платите адвокатам, а їх перекупляють. Суди виносять половинчасті рішення, і справа зависає. І діла не буде, поки держава не вирішить це радикально.

— Хлопці, у мене договір закінчується, то бачу, що доведеться знову на Київ їздити...

— Ми протестували перед Верховною Радою з цього питання. Вийшло до нас п'ять депутатів — ну, діти! Вони не знають, з якого кінця лопату держати, а повинні розв'язувати наші гордієві вузли. Біда та й годі! — в один голос гарячкувала група господарів.

Голова обласної Асоціації фермерів і землевласників Віктор Гончаренко підбив підсумок:

— Випадки рейдерських захоплень фермерських земель в області частішають. Відбуваються вони не без участі органів влади, яка покриває товстосумів. Міняються шапки й голови, а ситуація залишається незмінною — фермеру весь час потрібно пильнувати свою землю. Інакше обведуть круг пальця й не запитають, чия вона була...

А як бачать ситуацію з продовженням оренди у підрозділі Держгеокадастру (наступника головного земельного відомства країни) у нашій області? Саме вони володіють інформацією, чи багато фермерів стикається з тим, що договір оренди їм не продовжують. Знають причини цього. Чи взагалі є фермери, яким продовжено договори без проблем? Яку процедуру передбачено? Чому виходить, як у Сороки-Ворони: «цьому дам, цьому не дам»? Скільки коштує оформити продовження договору оренди? Ми поставили ці запитання в листі. На них відповів Роман Прудкий, виконувач обов'язків начальника головного управління Держгеокадастру у Черкаській області.

Посадовець, зокрема, зазначив, що згідно зі статтею 33 Закону України «Про оренду землі», **якщо закінчується термін дії договору, переважне право на цю ділянку перед іншими особами має орендар, який «належно виконував обов'язки за умовами договору».** От лише орендар не повинен пропустити термінів: «не пізніш як за місяць до завершення терміну договору оренди землі» подати лист-повідомлення про поновлення договору. І не забути додати проект додаткової угоди.

Якщо під час поновлення договору оренди землі його умови змінюються (скажімо, щодо орендної плати тощо), то «у разі недосягнення домовленості» сторонами припиняється переважне право орендаря на укладення договору оренди землі.

Роман Прудкий також поінформував, що з 2013 року до і сьогодні управління видало понад сто наказів про поновлення договорів оренди землі. Скільком відмовлено — про це змовчав. А от серед причин непродовження договорів назвав... припинення дії договорів. І недотримання термінів звернення для поновлення договору. А також зміну меж земельної ділянки — адже в цьому разі орендар мусить не продовжувати оренду, а фактично заново одержувати земельну ділянку, наче «нову і незнайому». Хоча, до слова, юрист, який був присутній на раді асоціації, роз'яснював фермерам: «Ви орендуєте п'ять-шість ділянок. Навіть якщо одну «розпорошили», то на решту п'ять маєте право продовжити договір».

На адресу обласної ради фермерів надійшли також листи-відповіді з Києва та від обласних інстанцій. Як повідомив виконавчий директор обласної асоціації фермерів і землевласників Михайло Галамага, на крик їхньої душі про те, що у них відбирають землю, чиновники відповіли з олімпійським спокоєм. Утім, це аж ніяк не листи. Класичні пустопорожні відписки, на жаль.

Лариса СОКОЛОВСЬКА, Ліна ЛЕБЕДЕНКО.
Черкаська область.

Найбільше хліборобів тішить підвищення закупівельних цін на зерно нового врожаю

СУСПІЛЬСТВО

СПОРТ

Непередбачуваний Зінченко

Футбол. Півоборонець збірної України **Олександр Зінченко *(на знімку)*** потрапив до десятки кращих гравців минулого чемпіонату Європи U-19 за версією офіційного сайту УЄФА. Гра підопічного Олександра Головка заслужила такої характеристики:

«Зінченко завжди прагне бути з м'ячем, діє винахідливо й увесь час відкривається під передачі партнерів. Непередбачуваність — один із головних його козирів, але потрібно відзначити й шикарну техніку. Хавбек ФК «Уфа» (російська Прем'єр-ліга) здатний швидко ухвалювати правильні рішення, і закрити його по-справжньому важко».

Зінченко народився в Іллічівську (Одеська область), у 16 років став вихованцем академії донецького «Шахтаря». Окрім нього, було відзначено також іспанців Марко Асенсіо й Даніні Себальоса, росіян Олександра Головіна і Раміля Шейдаєва, нідерландця Йоела Дроммела, француза Самеда Килича, німця Макса Кристіансена, грека Константіноса Коцаріса й австрійця Сашу Горвата.

Маркевич поскаржився на проблеми зі складом

Тренер «Дніпра» Мирон Маркевич в ефірі однієї з телепрограм розповів:

— У нас дуже серйозні проблеми зі складом. Мені явно бракує виконавців. Маємо лише 13 осіб, на яких ми можемо розраховувати. Але і серед них є такі, котрі хочуть піти. Ситуація дуже складна, я прошу президента про те, щоб він мені допоміг у цьому питанні. «Дніпро» — команда, яку знають у Європі, тому хотілося б, щоб і далі так було. Мене засмучує таке ставлення до команди.

«Канарок» стимулюватимуть додатково

Керівництво турецького клубу «Фенербахче» (Стамбул) вирішило додатково мотивувати свою команду в третьому кваліфікаційному раунді Ліги чемпіонів.

Якщо «канарки» пройдуть донецький «Шахтар», гравці отримають премію в розмірі щонайменше 2 мільйони євро. Але, повідомляють турецькі ЗМІ, це ще не остаточна цифра: вона може тільки збільшитися і аж ніяк не зменшитися. Повідомляється, що частину цієї суми керівництво збирається виділити з отриманої від Ліги чемпіонів виручки.

Нагадаємо, що «Фенербахче» не брав участі у груповому етапі Ліги чемпіонів три сезони поспіль.

Матч «Шахтаря» перенесено

Поєдинок другого туру чемпіонату країни у Прем'єр-лізі «Волинь» (Луцьк) — «Шахтар» (Донецьк) перенесено з 24 на 23 липня. Зустріч відбудеться завтра. Початок — о 19.00.

Дирекція Прем'єр-ліги задовольнила прохання «Шахтаря», котрому потрібно більше часу для відновлення і підготовки до першого матчу третього відбірного раунду Ліги чемпіонів у Стамбулі (28 липня) проти «Фенербахче».

До речі, «Шахтар» зіграє на щасливій для себе арені «Шюкрю Сараджоглу», на якій 2009 року у фіналі Кубка УЄФА переміг німецький «Вердер» із Бремена — 2:1 і здобув приз.

Фото з архіву «Голосу України».

«Донбас» запрошує до Дружківки

Хокей. ХК «Донбас» (Донецьк) організує традиційний передсезонний клубний турнір Donbas Open Cup-2015.

Запрошення на участь у ньому одержали всі команди, які підписали попередні заявки учасників чемпіонату України сезону 2015/2016. Ідеться про вісім клубів, котрі мають намір стартувати в головному національному змаганні.

За попередньою інформацією, передсезонний турнір відбудеться на Льодовій арені «Альтаїр» у місті Дружківка (Донецька область) з 10 по 13 вересня.

Антоніо ТАРВЕР: «Щойно Кличко зрубає це дерево...»

Бокс. Колишній абсолютний чемпіон світу в напівважкій вазі американець Антоніо Тарвер в інтерв'ю журналістам прокоментував майбутній бій між українською легендою світового боксу Володимиром Кличком і британцем Тайсоном Ф'юрі.

«Кличко дає Ф'юрі можливість заробити, але з ким Ф'юрі бився до цього? Він просто великий і грубий. Але щойно Кличко зрубає це дерево, усе закінчиться. У Ф'юрі немає ані удару, ані майстерності. Він не може побити Кличка. Щойно українець дістане його підборіддя своїм ударом, Тайсон Ф'юрі згорнеться».

У НОМЕР

Президент розставив наголоси мирного врегулювання

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Гарант зазначив, що подальше результативне обговорення питань організації місцевих виборів в окремих районах Донецької й Луганської областей можливе лише після того, як буде чітка заява про відмову від намірів проводити псевдовибори 18 жовтня й 1 листопада. Президент нагадав, що торік проведення фейкових виборів 2 листопада фактично зірвало виконання Мінських домовленостей.

Порошенко повідомив про своє доручення прискорити відкриття гуманітарно-логістичних центрів, за що нині відповідають очільники обласних державних адміністрацій, у яких буде передбачено функціонування мобільних банківських установ і де люди зможуть купити їжу й ліки за цінами нижчими, ніж на окупованих територіях.

У роботі підгрупи з гуманітарних питань Президент відзначив, що першим пріоритетом залишається негайне звільнення всіх заручників. А також важливо розблокувати українську й міжнародну гуманітарну допомогу. Мовляв, уся гуманітарна допомога має надходити винятково через контрольовані Україною ділянки кордону з повним митним оформленням.

Президент також відзначив доцільність залучення представників провідних міжнародних організацій до роботи мобільних груп з контролю гуманітарних вантажів, щоб не допустити криміналізації цих товарних потоків.

Глава держави звернув увагу на погіршення ситуації безпеки за останні дні в результаті підвищення інтенсивності обстрілів, провокацій з боку незаконних збройних формувань так званих «ДНР» і «ЛНР». Актуальним є питання про створення окремої, п'ятої, підгрупи в рамках Тристоронньої контактної групи з питань українсько-російського кордону.

Національний банк України
Звіт про фінансовий стан

(у мільйонах гривень)

№рядка	Найменування статті	01.07.2015	01.01.2015
	I. АКТИВИ		
1	Кошти та депозити в іноземній валюті та банківських металах	94 441	17 338
2	Цінні папери нерезидентів	142 606	88 118
3	Авуари в СПЗ	116	59
4	Монетарне золото	18 992	14 366
5	Цінні папери України	375 108	330 774
6	Кредити банкам та іншим позичальникам	91 347	81 573
7	Внутрішній державний борг	2 135	2 180
8	Внески в рахунок квоти МВФ	40 551	31 344
9	Основні засоби та нематеріальні активи	6 866	7 069
10	Інші активи	7 682	4 244
	Усього активів	**779 844**	**577 065**
	II. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
11	Банкноти та монети в обігу	307 348	304 811
12	Кошти банків	76 803	28 592
13	Кошти державних та інших установ	62 077	14 587
14	Зобов'язання з перерахування прибутку до бюджету	36 679	61 803
15	Депозитні сертифікати, що емітовані Національним банком України	39 502	19 609
16	Зобов'язання перед МВФ	126 280	65 615
17	Інші зобов'язання	4 885	1 349
	Усього зобов'язань	**653 574**	**496 366**
	III. ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
18	Статутний капітал	100	100
19	Загальні та інші резерви	69 490	24 180
20	Резерви переоцінки активів і зобов'язань	56 680	56 419
	Усього власного капіталу	**126 270**	**80 699**
	Усього пасивів	**779 844**	**577 065**

Голова — **В. О. Гонтарева**
Головний бухгалтер - директор Департаменту бухгалтерського обліку — **Б. В. Лукасевич**

ДЕНЬ

№ 130 (6134) СЕРЕДА, 22 ЛИПНЯ 2015

Сьогодні на території України сонячно, подекуди мінлива хмарність. Вітер південно–західний, 5—10 м/с. Температура вночі — 13—16 вище нуля, на заході — 15—17, у східних та південних областях — 14—19. Удень — 29—33 тепла, на півночі та сході — 26—31, у західних областях — до 36 градусів.

ЦЬОГО ДНЯ, 22 ЛИПНЯ

1921. В Одесі відбулося відкриття першого в УСРР фанерного заводу. **1922.** Всеукраїнська кооперативна спілка (Вукоопспілка) уклала торговий договір з однією із нідерландських фірм на постачання техніки для кооперативних організацій України в обмін на сировину. **1949.** Відбудований Дніпровський алюмінієвий завод (Запоріжжя) видав перший алюміній. **1986.** Народилася Ольга Бура — учасниця Євромайдану. Одна із Небесної Сотні. Герой України (2014, посмертно). **2014.** Помер від тяжких поранень Олександр Шишко — кулеметник 12-го батальйону територіальної оборони «Київ».

АКТУАЛЬНО

Дев'ять захисних об'єктів у зоні АТО спорудили вчасно і якісно

Акти виконаних робіт на спорудження дев'яти опорних пунктів у третій лінії оборони передала у військове відомство Вінницька облдержадміністрація. За словами її керівника Валерія Коровія, доведені завдання область виконала вчасно й якісно.

«Перебіг робіт, їх супровід і технічний нагляд постійно контролювала відповідальна особа від області, — каже Валерій Коровій. — Навіть тепер, після їхнього завершення, фахівець продовжує залишатися на споруджених об'єктах із метою контролю та оперативного вирішення питань, що можуть виникати під час експлуатації». Нагадаємо, спершу область отримала завдання на будівництво шести опорних пунктів. Згідно з уточненим планом, їх кількість збільшили до дев'яти. Участь у спорудженні об'єктів взяли фахівці та робітники низки будівельних організацій краю та інших підприємств. Частину елементів і конструкцій, зокрема, понад вісімсот залізобетонних, виготовляли на території області та доставляли на об'єкти у зону АТО. Лісогосподарські підприємства заготовили і вивезли майже три тисячі кубометрів лісоматеріалів. Загалом на спорудження укріплень витрачено майже 30 мільйонів гривень. Підприємства та організації, трудівники яких виконували відповідальне завдання із спорудження захисних рубежів, отримали подяки від обласної влади.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Респект від іноземних експертів

Психологи діляться досвідом ресоціалізації

Делегація військових спеціалістів Ради Європи з Польщі, Ізраїлю та Хорватії вивчала досвід українських військових, які займаються психологічним відбором військовослужбовців у Чернігові.

Як пояснив іноземним колегам заступник військового комісара Вадим Лільчицький, система є дворівневою — її мета полягає в призові мотивованого та стійкого до стресів бійця. Певна частина призовників відсіюється — до десятка на кожну сотню. Зате в підсумку формуються групи воїнів, які вже мають напрямок застосування у військовій справі.

Саме на основі чернігівського досвіду Міністерство оборони запустило проект психологічного відбору військовослужбовців — психологічні методики, якими володіє голова Української Асоціації психодрами Віктор Мозговий, випробовуються нині в Запорізькій, Харківській, Одеській, Дніпропетровській, Київській та Львівській областях.

Зацікавив іноземців у погонах і досвід чернігівських психологів із ресоціалізації інвалідів російсько-української війни.

Василь ЧЕПУРНИЙ.

Чернігів.

Під Слов'янськом відбудують міст, зруйнований бойовиками

Ідея відбудування мосту через річку Казенний Торець під Слов'янськом, який був зруйнований торік під час бойових дій, обговорювалася на зустрічі в Донецькій обласній держадміністрації.

Міністр молоді та спорту України Ігор Жданов, який в цей час перебував на Донеччині з робочим візитом і взяв участь у зустрічі, сказав: «Цей міст важливий для Донецької області і може стати його візитівкою».

Міст у районі Донбасу служить головною артерією, що зв'язує Донбас із північно-східною частиною України. Але нині рух по ньому неможливий — комунікацію підірвали бойовики, котрі захопили Слов'янськ навесні 2014 року. Після визволення Слов'янського району торік у липні військові інженери відновили транспортне сполучення на напрямку Харків—Ростов-на-Дону, проклавши тимчасовий міст через річку Казенний Торець. Відбудувати пошкоджену конструкцію за короткий термін було неможливо, тому військові підрозділи встановили важкий механізований міст. Проте тимчасова понтонна переправа, що діє в цьому місці, має низку обмежень з пересування важкої техніки. Нагадаємо, на території Донецької області за час бойових дій руйнування різного ступеня зазнали майже дев'ятсот кілометрів автомобільних доріг загального користування. 13 мостів і шляхопроводів були знищені або пошкоджені. За оцінкою заступника начальника Служби автомобільних доріг у Донецькій області Дмитра Обухова, загальна сума збитків через пошкоджену або зруйновану дорожньо-транспортну інфраструктури сягає двох з половиною мільярдів гривень. При цьому на відбудову мостів і шляхопроводів, за словами чиновника, знадобиться не менш як 323 300 000 гривень.

Для відновлення дорожніх комунікацій, розташованих поза зоною конфлікту, Службою автомобільних доріг розроблено проектну документацію. На підконтрольній українській владі території є дев'ять мостів, зокрема два — поблизу лінії розмежування.

Очікується, що міст через Казенний Торець поблизу Слов'янська, разом із мостом через ріку Сіверський Донець у с. Закотне (Краснолиманський район), може стати одним із перших об'єктів майбутніх відбудовних робіт. Але тільки після прийняття відповідної постанови Кабміну України та виділення необхідного фінансування.

Владислав ЛЕОШКО.

Донецька область.

Фото прес-центру АТО/Facebook.

Прибули «Хаммери» для фронту

В Одесу прибуло судно із сотнею американських військових позашляховиків HMMWV, які також називають «Хаммерами» або «Хаммами», на борту. Як повідомив Посол США в Україні Джеффрі Пайєтт, поставка машин — це виконання обіцянки, яку дав у березні віцепрезидент США Джо Байден, про підтримку української армії.

У березні цього року США оголосили про додаткову допомогу Україні в розмірі 75 млн. доларів. Вашингтон обіцяв надати нам броньовані автомобілі «Humvee», а також безпілотники та системи радіозв'язку.

У березні із США вже прибула партія із тридцяти таких броньованих автомобілів, літак з якими зустрічав особисто Президент України Петро Порошенко.

В Одесу машини прийшли в неброньованому виконанні — у вантажопасажирському варіанті. Очікується, що в нас їх оснастять гідним озброєнням, адже досвід установлення бойових модулів на імпортну техніку, зокрема і на «Хаммери», уже є у вітчизняного заводу «Маяк».

Кирило ВОРОНКОВ.

Одеська область.

На знімку: «Хаммери», які прибули в Одесу.

Фото надано Джефрі Пайєттом.

Над номером працювали: Сергій ДЕМСЬКИЙ, Алла ДОДАТКО, Ганна ЛУКАНСЬКА.

Редколегія: Леонід **БРОВЧЕНКО**, Анатолій **ГОРЛОВ**, Сергій **ДЕМСЬКИЙ**, Віталій **ЖЕЖЕРА**, Іван **ІЛЛЯШ**, Світлана **ПИСАРЕНКО**, Віталій **СУДДЯ**.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси та передплатна ціна на 2015 рік
Для фізичних осіб:
40224 — 18 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 14 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 45 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 80000.

Друк: ТОВ «Поліпрінт», 04074 м. Київ, вул. Лугова, 1а, тел. (044) 464-17-89, факс (044) 464-17-91 poliprint@ukr.net

Зам. 5218

Макет, верстка — редакція газети «Голос України».

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

Сайт — www.golos.com.ua
Інформаційний портал – www.golosukraine.com

